2021 Timişoara 2021
Capitală Europeană a Culturii
Timişoara, pol al turismului cultural bănăţean
Timişoara, the pol of cultural tourism in Banat
Capitala Culturală Europeană 2021, descoperită prin castele, conace, muzee şi case memoriale
European Capital of Culture 2021, discovered through castles, mansions, museums and memorial houses

Editor UEBR
Ediţie coordonată de dr. Lia Lucia EPURE
Tipar Waldpress
ISBN

Istoria clădirilor noastre, parte din cultura regională

Cea de-a doua ediţie a revistei "Timişoara, pol al turismului cultural bănăţean", făcând parte din agenda culturală a proiectului din 2021, când Timişoara va fi Capitală Culturală Europeană, cuprinde referiri la istoria arhitecturală ale unei zone minunate: Banatul. Timişoara, dar şi oraşele din împrejurimi, sunt deţinătoarele unei comori de sute de ani: palate, conace, clădiri istorice, unice sau similare celor din fostul Imperiu Habsburgic şi Austro - Ungar, muzee, case în care s-a făcut istorie.

Acestea sunt repere ale turismului cultural şi istoric, atracţii pentru vizitatorii străini, dar şi din ţară, ba chiar şi pentru cei locali, mai puţin cunoscători ai acestui patrimoniu.

Revista pe care o realizăm în minunatul proiect al anului 2021 este dovada dorinţei noastre (a unei echipe editoriale, din cadrul Uniunii Europene Banat România – UEBR) de a fi parte din realizările constante ale ATCC2021. Sperăm că o revistă poate rămâne nu doar în biblioteca unui pasionat al textului scris, ci şi în geanta sport a unui turist, pe noptiera din hotelul în care stau cei sosiţi în Timişoara, curioşi, deopotrivă, de a vizita împrejurimile, Banatul, Timişoara.

Compania FLEX ne este tovarăş de drum, mulţumim pentru susţinerea proiectului nostru, pentru modul fin şi elegant de a fi parte din marele proiect din 2021.

Dr. Lia Lucia Epure
Coordonatorul proiectului

The history of our buildings, part of regional culture

The second edition of the magazine "Timişoara, a Pole of the cultural tourism in Banat region", being part of the cultural agenda of the project starting in 2021, when Timişoara will be the European Capital of Culture, includes references to the architectural history of a wonderful area: Banat. Timisoara, as well as the towns in the surrounding area, are the keepers of a treasure of hundreds of years: palaces, mansions, historic buildings, unique or similar to those of the former Habsburg and Austro-Hungarian Empire, museums, buildings where history has been made.

These are the landmarks of the cultural and historical tourism, attractions for foreign visitors, but also for Romanian visitors, even for the locals, less connoisseurs of this heritage.

The magazine we are preparing for the wonderful project of the year 2021 is proof of our desire (of an editorial team within the European Union Banat Romania – UEBR) to be part of the constant achievements of ATCC2021. We hope that a copy of this magazine will remain not only on the book shelves of a keen reader, but also in the sports bag of a tourist, on the bedside of the hotel where the vistors in Timisoara are staying, equally curious to visit the surroundings, Banat region, Timisoara.

FLEX company is our fellow traveler, thank you for supporting our project, for the refined and elegant way to be part of the great project of 2021.

Dr. Lia Lucia Epure
Project Coordinator

Capitala Culturală Europeană 2021, descoperită prin castele, conace, muzee şi case memoriale

European Capital of Culture 2021, discovered through castles, mansions, museums and memorial houses

Banatul rămâne un tărâm fermecător, care ne lasă să descoperim, dacă dorim, clipe de linişte împletite cu fireasca noastră curiozitate de a regăsi locuri în care odinioară nobilii se răsfăţau în palate şi castele pline de farmec. Astfel de locuri găsim şi acum în Banat, unele dintre conace şi castele păstrându-şi farmecul şi înfăţişarea de odinioară, altele au rămas doar în memoria localnicilor, iar altele s-au transformat în ruine care s-au împotrivit timpului să piară. Astfel de locuri sunt destinaţii perfecte pentru iubitorii "turismului negru", fascinant prin poveştile ţesute în jurul lor.

În Banat au existat sute de castele şi conace cu blazon, dar timpul le-a împuţinat. Fiecare dintre ele poartă memoria unor vremi când erau locuite de personalităţi ale lumii ştiinţifice şi culturale, dar erau şi atracţia conţilor şi a conteselor, a baroneselor însoţite de baroni galanţi, aşteptaţi să coboare din caleşti pentru serate unde se discuta politică, artă, modă, iar muzica din saloanele alăturate invita la dans şi cine festive.

Unele dintre ele poartă secretul vreunui blestem care le-a făcut să fie părăsite şi se lasă cu greu descoperite de paşii turiştilor, ascunse în iedera necruţătoarei uitări.

Timişoara Capitală Culturală Europeană 2021 este un prilej ideal pentru a le redescoperi.

In Banat there were hundreds of castles and mansions with chevron but the time impeded them. Each of they bear the memory of times when they were inhabited by the scientific and cultural world personalities, but were also the attraction of the counts and countesses, the baronesses accompanied by gallant barons, expect to descend from chaises for parties where politics, art and fashion are discussed, and the music from the adjoining salons invites to dance and festive parties.

Timişoara

Timişoara are cel mai bogat patrimoniu arhitectural din ţară, fiind o destinaţie preferată de turiştii care pot vizita superbele palate din centrul istoric, care datează din perioada medievală (Castelul Huniade), dar şi multe alte clădiri cu farmec şi istorii fascinante.

Sunt clădirile istorice de trei veacuri, ridicate de arhitecţi valoroşi după modelul capodoperelor arhitectonice vieneze, iar în cele aproape două veacuri de ocupaţie, habsburgii nu au dărâmat, ci au construit adevărate premiere pentru România de azi: primul spital militar din Imperiu, prima canalizare a unui râu navigabil de pe teritoriul actualei Românii, primul şi unicul Palat al Culturii (Opera) cu trei teatre în limbile etnicilor locali (română, germană şi maghiară), primul oraş al monarhiei iluminat cu lămpi cu gaz, dar şi primul din Europa iluminat electric, primul tramvai tras de cai din ţara noastră sau prima bibliotecă publică de împrumut din Imperiul Habsburgic (J. Klapka).

La sfârşitul secolului al XIX-lea, structura urbanistică a Timişoarei a suferit un proces amplu de modernizare. Fostele bastioane şi spaţiile militare au fost demolate şi înlocuite cu bulevarde şi cartiere noi, tânărul arhitect al oraşului, Szekely Laszlo, având o contribuţie decisivă în prima parte a secolului XX la remodelarea zonei centrale şi la introducerea stilurilor Art Nouveau, secession şi eclectic în peisajul urbanistic al oraşului.

Timişoara has the richest architectural heritage in the country, being a favorite destination for tourists who can visit the magnificent palaces of the historical center dating back to the medieval period (Huniade Castle), but also many other buildings with fascinating charm and history.

Primăria Veche are o istorie fascinantă, din secolul XVIII până în prezent fiind martora unor transformări radicale ale cetăţii, sub toate aspectele: administrativ, militar, economic, cultural.

Între anii 1731-1734 este construit edificiul pe locul unde înainte de 1716 a fost o baie turcească, în perioada paşalâcului. În partea dreaptă a intrării în primărie se află o inscripţie în limba arabă pe o tablă de marmură ce conţine anul ridicării băii turceşti "din timpul de groază sub Ibrahim Ehan, Hedsa 1553", iar pe frontispiciu se află stema şi sigiliul oraşului.

În urma renovării din anul 1782 de către habsburgi, este refăcută faţada în stil renascentist şi este schimbată emblema, întrucât Timişoara îşi schimbă statutul, devenind oraş liber regesc. Au urmat alte renovări, în 1849, în urma distrugerilor provocate de asediul trupelor revoluţionare ungare, şi în anul 1935. Clădirea este structurată pe trei nivele, deasupra porţii monumentale se află un balcon şi patru ferestre arcuite ce se desfăşoară pe cele două etaje.

În timpul ocupaţiei turceşti, în spaţiul din faţa clădirii aveau loc execuţii ale celor care încălcau poruncile stăpânirii otomane, iar Bega sălbatică îşi crease "potecă" pe care circulau bărci pentru a ajunge în actuala Piaţă a Victoriei.

Astăzi, clădirea este sediul Facultăţii de Muzică şi Teatru a Universităţii de Vest Timişoara.

The Old Town Hall has a fascinating history from the 18th century to the present, witnessing the radical transformations of the city, in all its aspects : administrative, military, economic, cultural.

Between the years 1731-1734, the edifice was built on the site where before 1716 there was a Turkish bath, during the Pasha period. On the right side of the entrance in the town hall there is an inscription in Arabic nanguage, on a marble sheet, containing the year of the Turkish bath building, "from the horror time under Ibrahim Ehan, Hedsa 1553", and on the frontispiece there is the coat of arms and the seal of the city.

Cazinoul Militar Timişoara, la fel ca toate construcţiile vechi din vatra cetăţii, a fost ridicat în secolul XVIII (1775) în stilul barocului târziu, cu unele elemente rococo, după ce oraşul a fost eliberat de către habsburgi de sub ocupaţia turcească. Încăperi mari, o sală festivă în care altădată se dădeau baluri ale ofiţerilor, holuri cu balustrade din marmură care conduc spre o terasă generoasă ce se deschide spre Piaţa de Paradă, actuala Piaţă a Libertăţii, creează şi astăzi atmosfera plină de farmec a ceea ce a fost odinioară localul.

De aici, la 31 octombrie 1918, Otto Roth a proclamat aşa-zisa "Republică Bănăţeană autonomă", dar dr. Aurel Cosma le-a cerut ofiţerilor români să părăsească în acel moment cazinoul, totul finalizându-se, câteva luni mai târziu, cu dorita alipire a Banatului la Regatul României Mari.

Cea mai frumoasă poveste legată de acest cazinou militar conectează indirect Timişoara de marele Ludwig van Beethoven, printr-o romantică primă dragoste a compozitorului de Janette von Greth. O dragoste neîmplinită, pentru că tânăra s-a căsătorit în 1787, la Koln, cu comandantul Regimentului 23 al armatei austriece, Karl von Greth. Generalul a fost dizlocat în Timişoara, în funcţia de comandant al Cetăţii şi împreună cu Jeanette von Greth au locuit în Cazinoul Militar. Iubitor al muzicii, generalul mângâia strunele viorii în timpul liber şi a slujit pentru modernizarea cetăţii.

La scurt timp după stabilirea în Timişoara, Jeanette a murit la doar 53 de ani şi a fost îngropată în cimitirul fostei Biserici Piariste din Piaţa Libertăţii. În amintirea muzei lui Beethoven, pe Cazinoul Militar este montată o plachetă.

The Timisoara Military Casino, like all the old buildings in the fortress's hearth, was built

in the late 18th century (1775), in the late baroque style, with some rococo elements, after the city was liberated by the Habsburgs, under the Turkish occupation.

Large rooms, a festive hall where for former officers' balls, hallways with marble balustrades leading to a generous terrace that opens to the Parade Square, the current Freedom Square, still creates the glamorous atmosphere of what has was once that place.

Hence, on October 31, 1918, Otto Roth proclaimed the so-called "Autonomous Republic of Banat," but Dr. Aurel Cosma asked the Romanian officers to leave in that moment the casino, the finishing took place a few months later, with the desired alliance of Banat to the Kingdom of Great Romania.

Palatul Culturii a fost dintotdeauna simbolul culturii multietnice care caracterizează Timişoara, fiind unic în lume prin faptul că aici funcţionează în deplină armonie alături de Opera Naţională Română Timişoara, Teatrul Naţional "Mihai Eminescu", Teatrul de Stat Maghiar "Csiky Gergely" şi Teatrul German de Stat.

Balconul Operei a devenit un reper al libertăţii şi al luptei anticomuniste, fiind principalul loc de unde în Decembrie 1989 au fost transmise mesajele ce au ţinut coagulate mulţimile, până la căderea dictatorului Nicolae Ceauşescu.

Clădirea Palatului Culturii şi-a deschis porţile în anul 1875, pentru noul Teatru "Franz Joseph", ridicat de arhitecţii vienezi Hermann Helmer şi Ferdinand Fellner în stilul Renaissance, constructori a numeroase săli de teatru din Europa, între care cele de la Budapesta, Viena sau Odessa. Clădirea este înălţată pe locul cazarmei de cavalerie, renumită fiind Sala de bal "Reduta", unde joacă astăzi teatrele german şi maghiar.

Două incendii au devastat de-a lungul timpului clădirea, primul în anul 1880, publicul aristocrat bucurându-se din nou de spectacole din 1882, într-o sală prevăzută cu mai multe ieşiri şi cu cortina confecţionată din fier, pentru a evita incendiile provocate de lămpile cu gaz.

În octombrie 1920, teatrul arde din nou, păstrându-se doar faţadele laterale ale vechii clădiri, faţada teatrului fiind refăcută cu actuala înfăţişare după planurile arhitectului Duiliu Marcu, în stil neobizantin. Atunci au fost acoperite şi două nişe care flancau intrarea principală, în care erau montate două statuete care se presupune că înfăţişau muzele ce patronau arta spectacolului.

Scena operei este construită în stil italian, iar frescele cupolei, realizate de pictorul Kiriakoff, creează ele însele un spectacol fascinant, prin personajele din istoria şi basmele poporului român pe care le reprezintă.

Opera Naţională Română este principala instituţie a scenei lirice din Banat care îşi desfăşoară activitatea în Palatul Culturii, iar ca instituţie, în forma actuală, fiinţează din anul 1947, când spectacolul verdian ''Aida'' a deschis prima stagiune, pe 27 aprilie.

The Palace of Culture has always been the symbol of the multiethnic culture that characterizes Timisoara, being unique in the world by the fact that here are functioning in harmony the Romanian National Opera Timişoara, the National Theater "Mihai Eminescu", the Hungarian State Theater "Csiky Gergely" and the German State Theater.

The Opera Balcony has become a landmark of freedom and anti-communist fight, being the main place where, in December 1989, the messages that have kept the crowds together were transmitted, until the fall of the dictator Nicolae Ceauşescu.

Palatul Dicasterial este o construcţie monumentală de secol XIX, în stil toscan, pe trei nivele, care adăposteşte instanţele judecătoreşti, fiind mult timp cea mai mare clădire din oraş. Este o copie fidelă după Palazzo Strozzi din Florenţa, concepută cu 273 de camere, 34 de bucătării, 20 de cămări, 65 de pivniţe, 27 de depozite şi 34 de camere pentru servitori.

În 1727, pe careul unde se află palatul, habsburgii au ridicat o cazarmă, denumită ulterior Casa Administraţiei Camerale, locul unde peste vreo trei decenii locuia episcopul catolic. Ulterior, utilitatea clădirii s-a schimbat, devenind succesiv reşedinţă episcopală ori depozitul de făină al cetăţii.

După Revoluţia de la 1848-1849, Curtea de la Viena a dorit voit o altfel de organizare teritorială a întregii zone, clădirea fiind modelată iniţial ca sediu administrativ al guvernării regiunii, astfel că în perioada 1855 - 1860 s-a construit impunătorul palat, cu materialele de calitate aduse cu şlepurile, pe Bega, din imperiu. Aici şi-au avut sediul mai multe instituţii - Tribunalul Regal, Procuratura Vistieriei, Serviciul de Impozite, Poşta şi Telegraful, manufactura de ţigări de foi (havane) a oraşului. Astăzi, palatul este patronat de zeiţa Justiţiei.

The Dicasterial Palace is a 19th-century monumental Tuscan-style building that houses the Courts and has long been the largest building in the city. It is a true copy of Palazzo Strozzi in Florence, designed with 273 rooms, 34 kitchens, 20 pantries, 65 cellars, 27 warehouses and 34 service rooms.

In 1727, on the square where the palace was located, the Habsburgs have built a barrack, later called House of Administration, where the Catholic bishop lived in about three decades. Subsequently, the purpose of the building has changed, becoming successively the episcopal residence or the flour warehouse of the fortress.

Palatul Baroc (Prefectura Veche) din Piaţa Unirii sau Piaţa Barocă simbolizează fastul şi puterea imperială.

A fost construit între 1752 - 1754, după eliberarea cetăţii de sub ocupaţia otomană de către armata Imperiului Habsburgic, fiind un har de frumuseţe arhitectonică. De-a lungul timpului, paşii i-au purtat în acest loc pe Iosif al II-lea (1767), Franz Iosef (1872) şi Regele Ferdinand (1923).

După anul 1799, impunătoarea clădire devine Casa Comitatului şi prefectură, între 1849 şi 1860 Palatul Baroc serveşte ca sediu al Voivodinei Sârbeşti şi a Banatului Timişean, pentru ca din 1860 să redevină Prefectura Timişului. În perioada postbelică, între 1955-1980, clădirea a fost folosită de Institutul Agronomic, iar după 1980 spaţiul a fost destinat Secţiei de Artă.

După recente restaurări, astăzi adăposteşte Muzeul de Artă Timişoara, cel mai mare din vestul ţării. Cea mai frumoasă este Sala Barocă, butaforia tavanului a fost şi ea refăcută identic după cea originală, cu pictură ce imită pielea de Cordoba, lambriuri şi balcoane de epocă, la fel ca şi alveolele de la ferestre. În această sală au cântat Franz Liszt, Johannes Brahms sau George Enescu.

Pe simezele Muzeului de Artă Timişoara sunt expuse: Colecţia "Corneliu Baba", Secţia de Artă contemporană, Artă bănăţeană veche, Artă bănăţeană din secolul XIX, Secţia de Artă bănăţeană din secolul XX, Secţia de Artă europeană, fondul de pictură occidentală reuşind să ilustreze câteva din marile curente din perioada secolelor XV-XVIII, dar şi o splendidă colecţie de porţelanuri.

Baroque Palace (Old Prefecture) in Unirii Square or Baroque Square symbolize the imperial pomp and power. It was built between 1752-1754, after the liberation of the fortress under Ottoman occupation by the Habsburg Empire army, being a grace of architectural beauty. Over the years, Joseph II (1767), Franz Joseph (1872) and King Ferdinand (1923) have been here. After 1799, the imposing building became the House of the County and the Prefecture and between 1849 and 1860, the Baroque Palace was the headquarter of Serbian Vojvodina and of the Timiş Banat, from 1860 becoming again the Prefecture of Timiş. After the war, between 1955-1980, the building was used by the Agronomic Institute, and after 1980 the space was reserved for the Art Section.

Palatul Dejan (Deschan), construit în prima jumătate a secolului XVIII, a fost proprietatea familiei de origine franceză De Jean, înnobilată cu numele Deschan de către împărăteasa Maria Terezia, pentru merite deosebite în luptele împotriva otomanilor. Palatul a fost reconstruit parţial la începutul veacului următor, partea din spate având destinaţia de han.

O adevărată bijuterie arhitectonică, palatul renovat după retrocedarea către proprietar are acum multe spaţii comerciale tip bazar şi cofetării.

Dejan (Deschan) Palace, built in the first half of the 18th century, was the property of the French family De Jean, embellished with the name Deschan by Empress Maria Theresa, for outstanding merits in battles against Ottomans. The palace was partially rebuilt at the beginning of the next century.

Palatul Neptun, clădire elegantă, cu o faţadă impunătoare care descoperă stilul secession vienez şi iniţialele L.S., ale arhitectului Laszlo Szekely, care a fost şi primul proprietar al clădirii. Impozanta clădire a avut destinaţia de băi publice, pentru că la începutul secolului XX prea puţini timişoreni aveau o baie proprie în locuinţe.

La începutul perioadei stalinisto-comuniste, în anii '50, în subsolurile palatului erau închişi şi maltrataţi de Securitate deţinuţii politici, mulţi găsindu-şi sfârşitul în acest abis al groazei.

Palatul Neptun şi-a schimbat destinaţia după Revoluţia din 1989, devenind centru de îmbuteliere a apei minerale.

The Neptune Palace is an elegant building, with an impressive faÎade that reveals the Viennese secession style and the L.S. initials of architect Laszlo Szekely, who was the first owner of the building. The impressive building had the purpose of public baths, because, at the beginning of the 20th century,few inhabitants of Timişoara had a bathroom in their own homes.

Palatul Lloyd, construit între anii 1910-1912, după planurile arhitectului Lipot Baumhorn este perla arhitecturii din Timişoara cu destinaţie iniţială pentru Bursa Agricolă a Societăţii Lloyd, acum, sediu al Senatului Universităţii Politehnica Timişoara. Apartamentele extrem de generoase au permis închirierea lor de către oameni cu stare. O plachetă montată în Anul Centenarului Marii Uniri în interiorul clădirii aminteşte faptul că în superba sală a Senatului, în ziua de 19 februarie 1919, o comisie americană a sosit în Timişoara pentru a evalua situaţia după destrămarea Imperiului Austro-Ungar şi s-a întâlnit cu reprezentanţii tuturor naţionalităţilor bănăţene.

Astăzi, la parterul Palatului Lloyd se află un select restaurant cu terasă, care atrage întotdeauna timişorenii sau oaspeţi străini.

Lloyd Palace, built between 1910 and 1912, according to the plans of the architect Lipot Baumhorn, is the pearl of the Timişoara architecture, initially destined for the Lloyd Agricultural Stock Exchange, now headquarter of the Senate of the Polytechnic University from Timişoara.

Palatul Hilt-Vogel completează salba palatelor din piaţa centrală a Timişoarei, fiind opera aceluiaşi arhitect Laszlo Szekely, ridicat în stil art nouveau.

Hilt-Vogel Palace completes the palace group of Timişoara's central square, being the work of the same architect, Laszlo Szekely, built in Art Nouveau style.

Palatul Dauerbach a fost construit între 1912 -1913, în stil Art Nouveau, pentru Georg Dauerbach, după planurile arhitectului Laszlo Szekely. A fost cunoscut dintotdeauna şi sub numele de Palace, după cafeneaua şi restaurantul Palace amenajate la parterul imobilului chiar de la terminarea clădirii.

The Dauerbach Palace was built between 1912-1913, in Art Nouveau style, for Georg Dauerbach, according to the plans of the architect Laszlo Szekely. It has always been known as Palace, after the café and the Palace Restaurant, set up on the ground floor of the building right from the end of the construction.

Palatul Weiss a fost construit în anul 1921 de firma Arnold Merbl, în stil eclectic, după planurile lui Adalbert Szladek, pentru familia care şi-a pus blazonul pe clădire. Frontonul a fost reproiectat de arhitectul oraşului de atunci, Laszlo Szekely.

Weiss Palace was built in 1921 by Arnold Merbl, in eclectic style, according to the plans of Adalbert Szladek, for the family who put the blazon on the building. The gable was redesigned by the city's architect, Laszlo Szekely.

Palatul Merbl, construit după planurile arhitectului Arnold Merbl, a fost ridicat în anul 1911, adăposteşte la parter una dintre cele mai vechi librării din Timişoara, "Mihai Eminescu".

The Merbl Palace, built after the plans of the architect Arnold Merbl, was built in 1911, one of the oldest bookstores in Timişoara, "Mihai Eminescu", is located here.

Palatul Neuhausz străjuieşte Piaţa Victoriei din anii 1911-1912, fiind o împletire între stilurile arhitectonice eclectic, secession şi art nouveau maghiar.

Neuhausz Palace guards the Victory Square from 1911-1912, being a blend between the architectural styles of eclectic, secession and Hungarian art nouveau.

Palatul Szechenyi limitează partea Corso a Pieţei Victoriei şi a rămas celebru prin faptul că de la o fereastră au fost filmate scene în care forţele militarizate au tras în manifestanţii revoluţiei anticomuniste, în faţa Catedralei, în decembrie 1989.

Palatul a fost construit între anii 1911 - 1914 după planurile arhitectului Laszlo Szekely, care îmbină elemente de artă ale perioadei, inspirate din secesionul vienez în perfectă armonie cu elemente clasiciste ale frontoanelor supradimensionate de deasupra logiilor.

După naţionalizare, spaţiile comerciale de la parter găzduiau un renumit expres cu mâncare gătită, o galerie de artă şi magazine.

Szechenyi Palace limits the Corso side of Victory Square and has remained famous for the fact that from a window were filmed scenes in which the militarized forces fired in the demonstrators of the anticommunist revolution in front of the Cathedral, in December 1989. The palace was built between 1911 – 1914.

Palatul Loffler sau "palatul împuşcat". Poartă amprenta imperială de la început de secol XX, când oamenii înstăriţi ai cetăţii Timişoarei voiau luxul întâlnit la Viena, Paris sau Budapesta, cu faţade maiestuoase şi interioare elegante şi spaţioase. Se înscrie perfect în complexul palatelor din Piaţa Operei din Timişoara, ridicate în aceeaşi perioadă. Este aproape incredibil să îţi imaginezi că o astfel de clădire s-a construit în mai puţin de doi ani (1912-1913), după planurile arhitectului Loffler.

În 1989, faţada palatului dinspre clădirea Operei Naţionale Române Timişoara a fost ţinta gloanţelor "teroriştilor" anonimi.

Loffler Palace or "the shot palace". It bears the imperial imprint from the beginning of the 20th century, when the wealthy people of the Timişoara fortress wanted the luxury from Vienna, Paris or Budapest, with majestic and elegant faÎades and spacious interiors.

Palatul Apelor, o clădire monumentală ridicată în 1901, în stil secession, pe malul Canalului Bega, este o poartă dinspre Cetate spre cartierul Iosefin. A deservit Societatea de Hidroameliorări Timiş Bega, care gestiona Canalul Bega ce făcea legătura fluvială cu Europa Occidentală.

Iniţial, clădirea a avut un singur etaj, dar constructorul Arthur Tunner a supraetajat-o (1910-1911) prin inserarea celui de al doilea etaj, păstrând aspectul general.

Naţionalizarea din 1948 a atribuit palatul Regionalei CFR Timişoara, după 1989 Administraţia Naţională Apele Române a solicitat retrocedarea, iar după o amplă reabilitare, Palatul Apelor este sediul Administraţiei Bazinale de Apă Banat.

Clădirea este dominată de un turn-cupolă, una dintre faţade are ornamente cu coloane duble din ordinul ionic, nota predominantă a arhitecturii clădirii aparţinând neobarocului, în stilul seccesion eclectic. Interiorul clădirii lasă să pătrundă lumina prin vitralii generoase care creionează scene acvatice, figuri marine, peşti, căluţi de mare, scoici, plante acvatice.

The Waters Palace, a 1901 secession-style monumental building on the Bega Canal, is a gate from the Citadel to the Iosefin district.

It served the Timiş-Bega Water Development Company, which manages the Bega Canal that connects with Western Europe.

Casa cu Flori, din Piaţa Victoriei/Operei este una dintre locuinţele din Timişoara ale familiei florarilor Curţii de la Viena, Wilhem Muhle. A fost ridicată în secolul XIX. Povestea localului şi a florilor au fost duse mai departe de fiul lui Arpad, care a devenit furnizorul de flori al Casei Regale Române, dar şi consultant ştiinţific pentru construirea Parcului Cişmigiu din Bucureşti.

De acest loc se leagă şi o frumoasă legendă, care spune că însuşi împăratul Franz Iosif ar fi intrat în această casă, pe sub cupole de trandafiri special realizate pentru marele moment.

Familia florarului Muhle a mai avut un domeniu în zona Elisabetin, o vilă înconjurată de o imensă grădină cu diferite soiuri de trandafiri, dar după 1990 s-a degradat, devenind astăzi o ruină.

The Flower House in Victoriei / Opera Sqaure is one of the buildings in Timişoara of the Viennese Court florists, Wilhem Muhle. It was built in the 19th century. The story of the location and flowers were taken further by the Arpad's son, who became the flower supplier of the Romanian Royal House, but also a scientific consultant for building the Cişmigiu Park in Bucharest.

Palatul Marschall, construit în perioada 1901-1904, de arhitectul Martin Gemeinhardt, unul dintre corifeii arhitecturii începutului de secol XX din Timişoara, a creionat impunătoarea clădire în stilul art nouveau eclectic.

Acoperişul, bogat în decoraţii de inspiraţie gotică, nu mai există astăzi. Colţul dintre bulevard şi Splaiul Tudor Vladimirescu este marcat de un fronton triunghiular, care nu se aseamănă cu desenul iniţial.

Decoraţia luxuriantă a faţadelor, care reprezintă "pomul vieţii", fluturi stilizaţi, elemente florale tipic gotice, au fost reinterpretate în maniera anilor 1900 şi se păstrează parţial.

The Marschall Palace was built between 1901-1904, by the architect Martin Gemeinhardt, one of the beginners of the early twentieth century architecture in Timişoara, who designed the imposing eclectic art nouveau building.

Palatul Comunităţii Reformate s-a ridicat în anul 1902, se remarcă prin formele ascuţite ale elementelor de acoperiş, care marchează colţurile edificiului. Sunt inspirate de siluetele turnurilor medievale din perioada gotică, remodelate în stil neogotic.

Este una dintre cele mai monumentale şi mai frumoase clădiri din oraş.

Aici a locuit pastorul reformat Tokes Laszlo, iar clădirea şi-a căpătat un loc bine definit în istoria locală şi chiar naţională, pentru că de aici a pornit revolta timişorenilor din Decembrie 1989, transformată în Revoluţia Anticomunistă Română de la Timişoara.

The Palace of the Reformed Community was built in 1902, remarkable by the sharp forms of the roof elements, which mark the corners of the edifice. They are inspired by the medieval towers of the Gothic period, remodeled in neo-gothic style.

Palatul Albert Schott datează din anul 1913, construit de arhitectul Martin Gemeinhardt, în stilul secession. Are o vizibilitate mare, remarcându-se în careul care închide zona Iosefin. Aici a locuit comerciantul care a dat numele palatului prevăzut cu spaţii comerciale la parter, o farmacie, o măcelărie, iar la etaje erau locuinţe. A fost prima clădire cu trei etaje din cartier.

O legendă spune că cel care a fost proprietarul clădirii până la naţionalizare, avea mai multe proprietăţi pe acea stradă, iar în momentul în care a trebuit să cedeze una din locuinţe statului, a adunat în mare grabă tot aurul din casă şi l-a pus într-un geamantan pe care i l-a dat uneia dintre fete să-l ducă în acest palat. Dar pe stradă, un vecin a vrut să o ajute, pentru că era prea greu bagajul. Iar fata, mai "slabă de minte", i-a mulţumit, mărturisindu-i ce se ascunde în valiză. Iar peste doar câteva ore, miliţia a confiscat toate kilogramele de aur din geamantan.

Albert Schott Palace dates from 1913, built by architect Martin Gemeinhardt, in the secession style. It has a great visibility, remarking itself in the square that closes the Iosefin area. The merchant who gave the name of the palace with commercial spaces on the ground floor, a pharmacy, a butchery, and with dwellings at floors lived here. It was the first three-story building in the neighborhood.

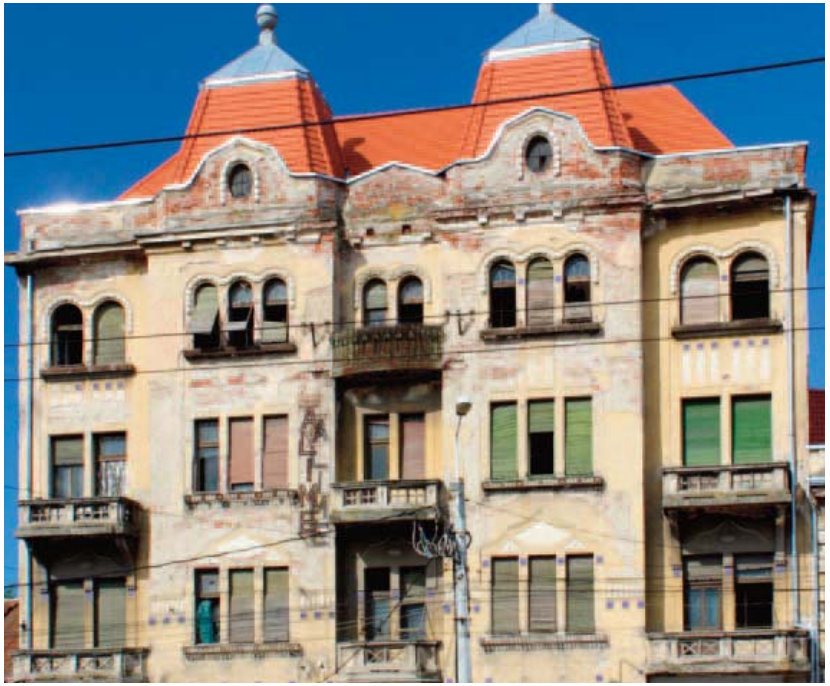

Palatul Ancora de lângă Gara de Nord Timişoara, a fost construit în anii 1901-1902, pe malul Canalului Bega, cu decoraţii caracteristice stilului neogotic, dar şi cu un turn de inspiraţie medievală, pe care este montată o ancoră care face trimitere la activitatea comercială navală a oraşului, în acea perioadă. Proprietarul clădirii a fost Aladar Kudelich, director al Băncii de Credit Ungar, filiala din zona Elisabetin, consilier local la acea dată.

Cu toate că unii susţin că aici ar fi funcţionat şi Portul Timişoara, nu există dovezi în acest sens, iar ancora este un simplu simbol de suflet.

The Ancora Palace, near the North Railway Station Timisoara was built in the years 1901-1902, on the Bega Canal, with distinctive neo-gothic decorations, but also with a medieval tower on which an anchor is attached, refering to the commercial naval activity of the city, at that time.

Huniade Castle is the oldest building of the medieval city of Timisoara, built by King Charles Robert d'Anjou (1307 and 1314), in the marshland, according to the plans of some Italian builders. Carol lived here for almost eight years.

Castelul Huniade este cea mai veche clădire a cetăţii Timişoarei, din epoca medievală, ridicat de regele Carol Robert d'Anjou (1307 şi 1314) în plin ţinut mlăştinos, după planurile unor constructori italieni. Carol a locuit aici pentru aproape opt ani.

Între anii 1441 şi 1456, comite de Timişoara a fost Iancu de Hunedoara, care şi-a stabilit aici reşedinţa şi a dispus edificarea unui nou castel, pe ruinele vechiului palat - castel regal, grav avariat de un cutremur, dar nu a locuit niciodată în acest edificiu.

Ca orice castel, şi acesta stă sub un blestem, pentru că în 1456, regele Ungariei Ladislau al V-lea, duşman al familiei Huniade, vine la Timişoara după ce Iancu a fost înmormântat. El i-a jurat prietenie pe viaţă văduvei lui Iancu, în capela castelului, asumându-şi blestemul lui Dumnezeu, dacă-l va încălca. Încălcând grav jurământul, la un an de la făgăduinţa din capelă, regele a murit, urmându-i la tron Matia Corvin.

În anul 1849, revoluţionarii maghiari care au asediat Timişoara au distrus castelul din temelii, până la punctul în care a fost nevoie de o reconstruire a clădirii, finalizată în 1856. Faţada principală a fost refăcută într-un stil romantic, ferestrele, terminate în arc în plin centru, dar cu decoraţie neogotică deasupra, au luat locul orificiilor pentru piesele de artilerie, iar faţada a fost realizată din cărămidă aparentă.

De peste un deceniu, arheologii au descoperit în curtea interioară a castelului o fântână medievală care, în mod surprinzător, încă mai avea izvoare de apă şi în care, potrivit legendei, Selim Paşa ar fi ascuns comori inestimabile - în principal, monede de aur, vase şi veselă din aur şi bijuterii - în momentul în care turcii au fost nevoiţi să se refugieze din faţa trupelor lui Eugeniu de Savoya, în 13 septembrie 1716.

Astăzi, Castelul Huniade găzduieşte Muzeul Naţional al Banatului.

Bastionul Therezia reprezintă ruinele vechii cetăţi a Timişoarei şi a fost ridicat în anii 30 ai secolului XVIII în stil baroc, servind ca depozit de grâne. Ulterior, între anii 1758-1790, aici şi-a avut reşedinţa Episcopia Romano-Catolică, până la începutul veacului trecut, după care Bastionul şi-a deschis porţile, adăpostind mai multe ateliere şi depozite, o tipografie şi o şcoală de scrimă, internate şcolare ori arhivele statului. După 1970, aici au fost mutate colecţiile de etnografie bănăţeană ale Muzeului Banatului, un muzeu tehnic, colecţiile vechi al Bibliotecii Judeţene, spaţii expoziţionale. În prezent, în bastion fiinţează şi o parte a Muzeului Naţional al Banatului, dar şi Muzeul "Popa Popa's", supranumit "regele caricaturii mondiale".

The Therezia Bastion represents the ruins of the ancient fortress of Timişoara and was built in the Baroque style in the 1930s, serving as a granary. Later, between 1758-1790, the Roman-Catholic Bishopric had its residence there until the beginning of the past century, after which the Bastion opened its gates, sheltering several workshops and warehouses, a printing factory and a school of fencing, boarding schools, or state archives.

Timişoara este un adevărat panteon arhitectonic, **cartierul Iosefin** sau "al Majestăţii Sale Josef al II-lea" fiind format doar din clădiri istorice încărcate podoabe arhitectonice care le conferă nota de unicitate.

Timişoara is a real architectural pantheon, the Iosefin neighborhood or "His Majesty Joseph II" being formed only from historic buildings loaded with architectural adornments that give them a note of uniqueness.

Cartierul Fabric excelează printr-o arhitectură deosebită, fiind în sine un sit istoric. Remarcabil este Palatul Ştefania, construit între 1909 şi 1910 de Laszlo Szekely, arhitectul Timişoarei moderne, edificiu supranumit şi "Casa cu Maimuţe" datorită faptului că la partea superioară a etajului al doilea, sub cornişă, sunt montate console care sprijină colonete pe care sunt amplasate alternativ statui reprezentând urşi şi gorile.

The Fabric neighborhood excels through a special architecture, being a historic site.Remarkable is the Stefania Palace, built between 1909 and 1910 by Laszlo Szekely, the architect of modern Timişoara, the so-called "House of the Monkeys" due to the fact that on the upper part of the second floor, under the cornice, there are consoles that support the colonies on which they are located alternately statues representing bears and gorillas.

Piaţa Unirii (Piaţa Barocă)

Întreaga Piaţă a Unirii, cunoscută şi sub numele de Piaţa Barocă sau Piaţa Domului, este cea mai veche piaţă publică a Cetăţii Timişoarei, care datează din epoca medievală. Astăzi este un sit arhitectonic, cu o mulţime de clădiri ce au vârste venerabile, fiind tronată de Palatul Baroc, unde îşi are sediul Muzeul de Artă.

Iniţial, Piaţa Unirii se numea Piaţa Losonczy, dupa numele comitelul Stefan Losonczy, ucis de turci în anul 1552, când otomanii au cucerit cetatea în care trăiau în jur de şase mii de suflete. Din anul 1919, piaţa poartă numele Unirii, pentru că aici au fost primite trupele armatei române care a instaurat administraţia în limba română.

În acest sit se află Domul Romano-Catolic (1736 - 1774), ridicat în stil baroc, cu turle de înălţime redusă şi cu un interior bogat decorat în stil baroc şi rococo, dotat cu o orgă în stil Ludovic al XVI-lea. Tot aici se află Catedrala Sârbă (1744 - 1747) şi frumoasa casă de poveste, Bruk, construită în anul 1910 de arhitectul maghiar Laszlo Szekely, în stilurile art nouveau şi secession, cu un caracter uşor eclectic.

Piaţa Unirii este patronată de Monumentul Sfintei Treimi sau Coloana Ciumei, construită în stil baroc la Viena, în anul 1740, drept mulţumire adusă Creatorului, după încetarea epidemiei de ciumă care a decimat populaţia oraşului.

Union Square (Baroque Square)

The entire Union Square, also known as the Baroque Square or the Dome Square, is the oldest public square of Timişoara, dating from the medieval times. Today it is an architectural site, with lots of buildings of venerable age, having the Baroque Palace as main element, where the Art Museum has its headquarters. Initially, the Union Square was named Losonczy Square, after the name of Stefan Losonczy, killed by Turks in the year 1552, when the Ottomans conquered the city in which about six thousand people lived. Since 1919, the market has been named after the Union, because the troops of the Roman army who set up the administration in the Romanian language were received here.

Judeţul Timiş

Timiş County

Conacul din Banloc a fost construit în anul 1750 într-un loc atestat documentar la 13 mai 1400, sub numele de Byallak - "locul bivolului". În anul 1783, devine proprietatea familiei nobiliare ungare Karacsonyi, iar groful Lazăr Karacsonyi aduce specii rare de pomi exotici, pe care îi plantează în jurul conacului-castel, punând bazele actualului parc care se întinde pe o suprafaţă de zece hectare.

Principesa Elisabeta, devenită regină prin căsătoria cu George al II-lea al Greciei, dar divorţată ulterior, revine în ţară şi în anul 1935 cumpără domeniul de la Banloc, unde se stabileşte până în anul 1948, când este obligată să ia definitiv calea exilului. În anii comunismului, conacul a fost pe rând casă de bătrâni, orfelinat, iar piesele mobilierului-unicat au fost furate, în cea mai bună parte.

Conacul a fost concesionat gratuit, în anul 2008, de primăria din localitate Arhiepiscopiei Timişoarei, pe o perioadă de 49 de ani, pentru a deschide aici un centru ecumenic.

Conacul Manase din Hodoni este locul unde a trăit Vicenţiu Babeş şi a avut şansa unei restaurări reuşite. În prima jumătate a secolului XIX, domeniile locului au intrat în administraţia lui Manaszy Szilard care a construit în 1840 un ansamblu ce conţinea, pe lângă un vast domeniu clădit, numeroase anexe şi o superbă grădină pentru promenadă. Urmele perioadei comuniste se văd, doar faţada principală este singura decorată cu trei stucaturi sub forma unor discuri ornamentale cu capete de îngeri. După 1989, proprietatea a fost retrocedată într-o stare avansată de degradare. Clădirile şi parcul fuseseră abandonate, dar noii proprietari au transformat ansamblul

The mansion in Banloc was built in 1750 in a place certified on May 13, 1400, under the name of Byallak - the "buffalo place". In year 1783, it became the property of the Hungarian noble family Karacsonyi, and earl Lazar Karacsonyi brings rare species of exotic trees, planted around the mansion-castle, laying the foundations of the present park, which spans a surface of ten hectares.

Princess Elizabeth, who became Queen by marrying George II of Greece but later divorced, returned to the country and in year 1935 bought the Banloc field, where she settled down until 1948 when she was forced to take the path of exile definitively. During the communist years, the mansion was home for elderly, orphanage, and the pieces of the unique furniture have been stolen almost completely.

Conacul din Banloc

Conacul din Ottlic din Izvin

Ottlik mansion (from Izvin) was built by Ottlik Peter in 1893, as a dwelling in the vast field, where he founded a farm and a steam mill for grain grinding. After the nationalization, the generous mansion became state property.

The Vargici mansion (Sinersig) was built in 1869 by the Vargici family, buried in a special burial monument, from the Catholic cemetery.

Petala mansion (from Clopodia) was erected in 1840 by Nyeky Antal, in the baroque rural style, surrounded by a dendrological park with silver plane-trees and American walnuts, forming a complex declared historic monument.

Conacul Ottlik (din Izvin), construit de Ottlik Peter în anul 1893, ca locuinţă pe întinsul domeniu, unde a înfiinţat o fermă şi o moară cu aburi pentru măcinatul grânelor. După naţionalizare, generosul conac a devenit proprietate a statului. Este foarte bine întreţinut, aici funcţionează renumita herghelie, în subordinea Regiei Naţionale Romsilva, care organizează concursuri şi programe atractive pentru turişti, de la călării pe ponei sau cai până la plimbări cu trăsura şi cursuri de călărie.

Conacul Vârgici (Sinersig) a fost construit în 1869 de familia Vârgici, înmormântată într-un monument funerar deosebit, din cimitirul catolic. După stingerea ctitorilor, conacul a trecut în proprietatea statului, iar din 1995 a devenit sediul Casei de copii şcolari Lugoj.

Conacul Petala (din Clopodia) a fost ridicat în anul 1840 de Nyeky Antal, în stilul baroc rural, înconjurat de un parc dendrologic cu platani argintii şi nuci americani, formând un complex declarat monument istoric. La sfârşitul secolului XIX a fost modernizată faţada, în stil neoclasic, iar după Marea Unire de la 1918, proprietar a devenit generalul Vintilă Petala, până în anul 1951, când statul a devenit proprietar, prin naţionalizare. Strănepoata generalului Petală, Marie-Rose Mociorniţa, a reuşit să-l redobândească după 1990, iar astăzi este sediu pentru o societate comercială.

Conacul Bărăteaz din Satchinez îşi păstrează încă semeţia, iar cele două turnuri dezvăluie că este o construcţie de secol XIX. Dacă ajungeţi în zonă, nu rataţi să vizitaţi şi Rezervaţia Ornitologică de la Satchinez, o mică Deltă a Dunării, cu exemplare unice, dar şi capela neoclasică a familiei Michael şi Margaretha Mebesz.

Conacul Mercy din Carani este recomandat pentru cei care iubesc aventura, senzaţiile tari şi turismul negru. Alături de alte conace părăsite din Banat, conacul din Carani pare o scenă desprinsă din basmele în care castelul este cufundat într-o bogată vegetaţie sălbatică, iar pentru a-l descoperi trebuie să fii foarte îndemânatic şi "înarmat" cu o masetă. Nu este locuit, dar este fermecător.

Conacul Uzbaşici din Cenei a trecut de suta de ani, dar tufele de trandafiri şi parfumul de liliac primăvăratic îi menţin frumuseţea şi-l fac atractiv. Privindu-l, te duce gândul spre timpurile de odinioară, când gazdele, familia lui Gaspar Uzbaşici, foarte înstărită, proprietară a mai multor sate din preajmă, organiza petreceri la care participau invitaţi pe măsură. Conacul construit în centrul comunei a trecut prin mâinile mai multor proprietari, unii fiind nevoiţi să plece în "gulagul românesc" din Bărăgan, sediul fiind transformat în depozit de grâne pentru armată.

The Barateaz mansion in Satchinez still retains its serenity, and the two towers reveal it as a 19th century building.

The Merany Mansion in Carani is recommended for those who love adventure, strong sensations and black tourism. Along with other mansions left in Banat, the Carani mansion is like a scene from a fairy tale where the castle is immersed in a rich wild vegetation, and to discover it you have to be very skillful and "armed" with a machete. It is not inhabited, but it is charming.

The Uzbasici Mansion in Cenei is over a hundred years old, but the rose bushes and the spring lilac perfume keep it beautiful and make it attractive. Looking at it, it takes you to the old times, when the hosts, Gaspar Uzbasici's family, very wealthy, the owner of several villages around, organized parties with special guests invited.

Conacul Mercy, din Carani,

Conacul Mocioni din Foeni

The San Marco mansion in Comloşul Mare was built between 1840 and 1856 and a wing is the seat of the mayoralty. During its aristocracy time, it was the soul of the cultural area, there were shows and performances of the puppeteers, it was an oasis of spirituality for the wealthy people.

The Mocioni mansion in Foeni was built in the middle of the 18th century, now being managed by the mayoralty. It still preserves the cultural spirit of the Mocioni family, true patrons of the Romanian culture for more than a century, helping the young people to study in Western capitals. Near the mansion was built a Baroque chapel of the Mocioni family.

Conacul San Marco din Comloşul Mare a fost construit între anii 1840 - 1856 şi o aripă este sediu al primăriei. În perioada sa aristocratică era sufletul zonei culturale, aici se organizau spectacole, se dădeau reprezentaţii ale păpuşarilor ambulanţi, era o oază de spiritualitate pentru lumea bună.

Proprietarii domeniului, fraţii Cristofor şi Ciril Naco, stăpâneau teritorii întinse din Banat, iar urmaşii au lăsat Viena pentru reşedinţa de la Comloş, în jurul căreia s-a construit şi un parc cu alei frumoase amenajate pentru plimbări în după amiezele de vară ori în miez de iarnă. Domeniul era străjuit de porţi din fier forjat meşteşugit în capitala imperiului, deasupra cărora veghea blazonul familiei.

După naţionalizare a devenit, la fel ca aproape toate celelalte conace, un sediu al preocupărilor "săteşti", cu destinaţie de depozit agricol, apoi unitate de învăţământ primar şi preşcolar.

Conacul Mocioni din Foeni a fost construit la mijlocul secolului XVIII, acum fiind în administrarea primăriei. Păstrează, încă, spiritul cultural al familiei Mocioni, adevăraţi mecena ai culturii româneşti timp de mai bine de un veac, care au ajutat tinerimea să studieze în capitalele occidentale. Lângă conac s-a construit şi o capelă barocă a familiei Mocioni.

În timpul Revoluţiei din 1848, maghiarii au devastat domeniul din Foeni, provocând imense pagube. Domeniul a reintrat în proprietatea familiei, fiind răscumpărat de Andrei Mocioni, iar după anii '90 un nepot al lui Mocioni, Antoniu, a răscumpărat castelul şi a amenajat aici Casa de Cultură.

Conacul Liptay din Lovrin. Piatra de temelie a conacului, unul dintre cele mai frumoase care se păstrează şi astăzi, bogat în decoraţiuni baroce şi neoclasice, a fost pusă în anul 1817 de Friedrich Liptay, descendent al unei străvechi familii ungare, unii membri cu cariere militare, care au fost împroprietăriţi de împărat cu domenii funciare din Banat. Conacul este înconjurat de un generos parc, iar în apropiere a fost ctitorită şi biserica romano-catolică. Urmaşii s-au risipit dincolo de Ocean, după prima conflagraţie mondială, astfel că domeniul a trecut în patrimoniul Institutului de Cercetări Agronomice din România, unde funcţionează Staţiunea experimentală Lovrin.

Liptay mansion in Lovrin. The foundation stone of the mansion, one of the most beautiful and preserved today, rich in Baroque and neoclassic decorations, was laid in 1817 by Friedrich Liptay, a descendant of an ancient Hungarian family, some members with military careers, made by the emperor landowners in Banat.

Conacul Csekonics, Csito, din Jimbolia

Conacul Csekonics, Csito, din Jimbolia este o construcţie de secol XVIII, care găzduieşte astăzi sediul primăriei.

Domeniul familiei era cel mai mare din comitatul Torontal şi una dintre cele mai moderne moşii din această parte a Imperiului Austro-Ungar, unde s-a dezvoltat şi un complex agroindustrial şi zootehnic de invidiat. Bunăstarea familiei i-a permis să construiască în zonă mai multe conace, cele mai cunoscute fiind cel de lângă Jimbolia, conacul Csito, unul dintre cele mai frumoase la vremea lui, care a fost dărâmat după Primul Război Mondial, dar mai ales "castelul interior", în prezent clădirea Primăriei Jimbolia.

Pasionaţii de senzaţii tari mai caută şi azi gurile unor subterane aferente celor două castele ale familiei Csito, încercând să descopere drumurile secrete ale Coroanei de la Viena. Până acum, nimeni nu a reuşit să străbată de la un capăt la altul acest tunel subteran în jurul căruia s-au născut numeroase legende.

The Csekonics Csito Mansion in Jimbolia is an 18th century building that houses the town hall today. The family property was the largest in Torontal County and one of the most modern estates in this part of the Austro-Hungarian Empire, developing an outstanding agrar-industrial and zootechnical complex.

Conacul Ambrozy din Remetea Mare

The Nikolici mansion (Rudna, Giulvăz commune) was built in 1780 and belonged to the Serbian family Nikolici. Like most castles and mansions in Historic Banat, the property of the Serbian baron has become unable to be maintained by the descendants, becoming a ruin.

Conacul Nikolici (Rudna, comuna Giulvăz) a fost construit în anul 1780 şi i-a aparţinut familiei sârbe Nikolici. La fel ca majoritatea castelelor şi conacelor din Banatul istoric, proprietatea baronului sârb a ajuns să nu mai poată fi întreţinut de urmaşi, devenind ruină. După 1990, un ziar anunţa vânzarea conacului, care a atras interesul unei familii din Germania, care l-a cumpărat în anul 2002 şi l-au restaurat. Familia Maria şi Willie Radermacher permit vizitarea conacului, după un anunţ prealabil.

The Ambrozy Mansion in Remetea Mare, built in 1820, is the mansion lost when playing cards by the passionate count Ambrozy. During the glory period, the landlord had numerous estates, including the current Bazos dendrological park, founded by the Count. In the period between the wars, the state bought the property, sold it several times, but none of the owners had the money to care for.

Conacul Ambrozy din Remetea Mare, construit în 1820, este conacul pierdut la jocul cărţi de pătimaşul conte Ambrozy. În perioada de glorie, proprietarul a avut numeroase moşii, între care şi actualul parc dendrologic de la Bazoş, înfiinţat de conte. În perioada interbelică, statul a cumpărat imobilul, fiind vândut de mai multe ori, dar niciunul dintre proprietari nu a avut bani să-l îngrijească. Nu se poate pătrunde în conac, dar este căutat de pasionaţii turismului negru, mai ales datorită poveştilor ţesute în jurul lui. Legendele locului spun că conacul ar fi construit pe ruinele unei vechi mănăstiri.

Conacul Nako din Sânnicolaul Mare este în proprietatea primăriei, fiind sediu de muzeu. În secolul XVIII aparţinuse familiei Nako şi a avut şansa de a se fi păstrat intact. Fraţii Nako au cumpărat castelul la o licitaţie, în 1781, clădirea nefiind doar un monument arhitectural, ci şi un veritabil muzeu în care erau expuse obiecte de o valoare inestimabilă, aflate în colecţia personală a familiei Nako.

În luxoasele saloane erau expuse picturi realizate de Nako Kalmane, renumită în epocă, dar şi picturi ale maeştrilor Lenbach şi Schrottsberg, din anii 1840 - 1850, piese de mobilier sculptate şi cu incrustaţii din Ţările de Jos, trofeele nobilului aduse după prima expediţie pe care o efectuase în Africa, obiecte de artă din argint, o colecţie de porţelan antic japonez, precum şi cu câteva copii după Rembrandt şi Tizian. După Primul Război Mondial, toate aceste valori s-au pierdut fără urmă, familia Nako s-a mutat în Ungaria, iar vasta proprietate, înconjurată de o imensă pădure de brad au fost vândute pe parcele.

În 1975, castelul a fost preluat de primăria Sânnicolau Mare, care a amenajat aici Muzeul "Bela Bartok", inaugurat în 1981. În prezent, castelul adăposteşte Casa de Cultură şi Muzeul Oraşului.

Palatul Muschong din Lugoj a fost construit în perioada 1926-1927, de către arhitectul Ferenczik pentru urmaşii fabricantului Jakob Muschong, cu spaţii pentru birouri şi magazine la parter şi cu luxoase apartamente la etaj. După naţionalizare, aici a fost sediul Partidului Comunist Român, iar din 1977 a primit destinaţia pe care o are şi astăzi, cea a Hotelului Timiş.

The Nako mansion in Sannicolaul Mare is owned by the mayoralty, being a museum headquarters. In the eighteenth century it belonged to the Nako family and had the chance of being kept intact. The Nako brothers bought the castle at an auction in 1781, the building being not only an architectural monument, but also a true museum in which invaluable objects of the Nako family's personal collection were exhibited.

The Muschong Palace in Lugoj was built between 1926-1927 by architect Ferenczik, for the successors of manufacturer Jakob Muschong, with offices and shops on the ground floor and with luxurious upstairs apartments.

Conacul Nako din Sânnicolaul Mare

Palatul Muschong din Lugoj

Muzee şi case memoriale din judeţul Timiş

Museums and Memorial Houses in Timiş County

Muzeul de Istorie, Etnografie şi Artă Lugoj atrage prin impunătoarea clădire construită între 1898 -1899, în stil baroc, cu ferestre încadrate în chenare cu ornamente stilizate ce dau clădirii multă eleganţă.

Edificiul găzduieşte zeci de mii de obiecte de artă care le oferă vizitatorilor posibilitatea de a cunoaşte istoria, cultura şi civilizaţia aşezării bănăţene.

Muzeul are secţii de arheologie, etnografie, memoriale, artă plastică, istorie medie, care cuprind podoabe, unelte, arme, piese ceramice şi alte artefacte descoperite de arheologi în şantierele din zonă, datate din perioada dacică.

Simezele muzeului mai prezintă piese de port popular, documente şi corespondenţă, obiecte personale ale unor personalităţi ale Banatului, dar şi picturi de şcoală austriacă şi contemporană şi o colecţie de sculpturi a plasticienei Elisabeta Popper.

The Museum of History, Ethnography and Art from Lugoj is an imposing building, built between 1898 and 1899, in a Baroque style, with framed windows with stylized ornaments giving the building a lot of elegance. The edifice hosts tens of thousands of art objects that offer visitors the opportunity to get accounted with the history, culture and civilisation of this region of Banat. The museum has sections of archeology, ethnography, memorials, fine arts, medieval history, including jewelry, tools, weapons, ceramic pieces and other artifacts discovered by archaeologists in the area's sites, dated from the Dacian period. The museum's features include popular portraits, documents and correspondence, personal belongings of Banat's personalities, as well as Austrian and contemporary school paintings and a collection of sculptures by plasticist Elisabeta Popper.

Casa Memorială "Nikolaus Lenau" din Lenauheim este amenajată ca un mic muzeu în casa natală a poetului romantic german (1802 - 1850), construită în anul 1775 în Banatul de câmpie. Mobilierul şi obiectele casnice ale familiei, datând din anul 1821, unelte agricole confecţionate din lemn, alături de piesele vestimentare specifice portului tradiţional şvăbesc, o colecţie de păpuşi îmbrăcate în port şvăbesc din diferite zone ale Banatului conturează atmosfera caldă de odinioară din casa Lenau. Sunt expuse cărţi şi manuscrise ce poartă amprenta poetului Nikolaus Lenau, ediţii prime ale unor lucrări, traduceri în limba română ale poeziilor tânărului, fotocopii, stampe sau picturi, toate ilustrând viaţa poetului şi a familiei sale.

The "Nikolaus Lenau" Memorial House in Lenauheim is set up as a small museum in the home of the German romantic poet (1802-1850), built in 1775 in the plain Banat.

Casa Memorială "Nikolaus Lenau"

Casa memorială "Dositei Obradovici" din Ciacova datează din anul 1739 şi a fost amenajată pentru a reaminti mereu de personalitatea marcantă a lumii culturale şi a societăţii sârbeşti din secolul XVIII şi începutul secolului XIX. Câteva încăperi ale casei poartă patina timpului când iluministul sârb era în plină activitate. Sunt vitrine care conţin mape, hărţi, manuscrise, obiecte personale, tablouri de familie, efigii dedicate lui Dositei Obradovici sau o statuetă care-l înfăţişează pe acesta.

În Ciacova se află şi donjonul realizat în stil romanic cu gotic, construit după marea invazie mongolă (1241-1242) şi a aparţinut familiei Chaak, nobil transilvan care a avut locuinţă şi aici. Este un monument unicat în România. Localnicii consideră că este un miracol faptul că turnul a rămas neatins de tunurile armatelor inamice care au trecut pe aici de-a lungul timpului, dar cred că tocmai frumuseţea lui i-a făcut şi pe duşmani să-l cruţe. În jurul său a fost o cetate care, după anul 1700, a fost dărâmată, rămânând doar turnul. Mai târziu, acesta va fi folosit de pompieri ca turn de veghe, iar în 1936 se construieşte bazinul de apă, la ultimul etaj.

The "Dositei Obradovici" Memorial House in Ciacova dates back to 1739 and was arranged to always remind us of the outstanding personality of the cultural world and the Serbian society from the 18th century and the beginning of the 19th century.

In Ciacova there is also a dungeon in Romanesque with Gothic style, built after the great Mongol invasion (1241-1242), which belonged to the Chaak family, Transylvanian noble who lived here, too. It is a unique monument in Romania.

Jimbolia, oraşul celor şase muzee

Oraşul uimeşte prin faptul că deşi nu este foarte mare, este un adevărat panteon al culturii, reuşind să ctitorească şase muzee, cel al presei fiind unic în România.

Jimbolia, the city of the six museums

The city is amazing by the fact that although it is not very large, it is a true pantheon of culture, succeeding to build six museums, the press museum being unique in Romania.

Foto: Theophil SOLTESZ

Foto: Theophil SOLTESZ

Muzeul Presei "Sever Bocu" a fost înfiinţat în anul 2007 de către scriitorul şi publicistul Petre Stoica, cel care şi-a donat întreaga sa colecţie impresionantă de cărţi, ziare, publicaţii, reviste acestei adevărate case a tipăriturilor. De la numere din "Albina Românească" (1837), "Dacia Literară" (1867) sau "Universul" (1884) până la "Scânteia" (1944) şi "Renaşterea Bănăţeană" (1989), muzeul este cale prin istoria, politica, ştiinţele, mondenul şi cotidianul surprins de ziarişti din epoci diferite, toate publicaţiile putând fi citite în muzeu. Muzeul are expusă şi o tiparniţă, iar în una din încăperi a fost amenajată o cafenea decorată cu obiecte vechi.

The "Sever Bocu" Press Museum was founded in 2007 by the writer and journalist Petre Stoica, who donated his entire impressive collection of books, newspapers, publications, magazines to this real house of prints.

Casa memorială "Ştefan Jager"a fost înfiinţată în anul 1969 şi dedicată celui care a fost pictorul român de etnie germană, supranumit şi "pictorul şvab". Este cunoscut mai ales pentru lucrările plastice care descriu istoria, viaţa şi obiceiurile şvabilor bănăţeni.

Renovată, casa memorială a fost redeschisă în 1996 şi cuprinde atelierul de pictură, o secţie de arheologie, o sală cu imagini ale personalităţilor din Jimbolia, camera şvăbească, iar holul este destinat expoziţiilor temporare.

Atelierul de lucru pare neatins, sunt expuse obiecte personale ale pictorului şi mai multe lucrări realizate de acesta, marcant fiind portretul familiei, despre care se spune că privirea celor pictaţi este îndreptată spre vizitator, din orice unghi ai privi.

The "Stefan Jager" memorial house was founded in 1969 and dedicated to the one who was the Romanian painter of German nationality, also known as the "Swabian painter". It is especially known for the plastic works that describe the history, life and habits of the Banatan Swabians.

Casa memorială "Dr. Karl Diel" expune ustensile medicale folosite de medicul care a trăit între anii 1855 - 1930, precum şi articole vestimentare. Karl Diel, născut în Jimbolia de sub Imperiul Habsburgic, a fost cel de-al treilea copil al unei familii de agricultori, iar după absolvirea Universităţii de Medicină de la Budapesta a revenit în oraşul natal, unde construieşte spitalul care îi poartă numele şi care este funcţional şi astăzi. Karl Diel a rămas în istoria locului ca fiind cel care a realizat peste 50.000 de intervenţii chirurgicale, de la cele mai banale până la cele la nivelul cutiei craniene.

The "Dr. Karl Diel" Memorial House displays the medical instruments used by the doctor, who lived between 1855 and 1930, as well as clothing articles.

The Firefighters Museum in Jimbolia was founded in year 1992, at the initiative of the "Florian" Fire Brigade Association in the city, in recognition of the work of the volunteers here, who, for over 130 years, saved lives and goods from fires.

Muzeul Pompierilor din Jimbolia a fost înfiinţat în anul 1992, la iniţiativa Asociaţiei pompierilor civili "Florian" din oraş, în semn de recunoştinţă pentru activitatea voluntarilor de aici, care de peste 130 de ani salvează din incendii vieţi şi bunuri. Sunt expuse echipamente şi obiecte specifice muncii pompierilor voluntari din Banat, din perioada 1880 - 1970, felinare, coifuri de paradă, o motopompă Rosenbauer, dar şi eşarfa de paradă, tablouri jubiliare, fotografii, diplome şi trofee cu care au fost recompensaţi salvatorii la concursurile profesionale.

Muzeul Căilor Ferate din Jimbolia aminteşte că odinioară oraşul era un important nod feroviar, la răspântia drumurilor de fier ale imperiului.

Tăbliţe indicatoare, semnalul sonor de atenţionare pentru sosirea trenului, lampa de semnalizare, o efigie cu chipul ministrul căilor ferate din perioada 1848-1892, interiorul biroului impiegatului de mişcare, masa lui de lucru, aparatul de perforat biletele de călătorie, diploma acordată unui angajat feroviar la pensionare, poze de grup ale angajaţilor, ale vechii clădiri a gării, o vitrină cu bani retraşi din uz şi cu legitimaţii de călătorie de altădată, desene reprezentând locomotiva cu aburi, hărţi cu principalele căi ferate din Europa, drezina, turnul de alimentare cu apă a locomotivelor, toate sunt mărturii ale unei realităţi desuete acum, dar care în urmă cu un veac şi jumătate reprezentau un progres tehnic foarte util.

The Jimbolia Railways Museum reminds that the city was once an important railway junction, at the crossroads of the empire's iron roads.

The medieval fortress Jdioara (Timiş County), which once used to host the outlaws who fought with the Habsburg rule, conceals its secrets withdrawn in the highlands of Timiş County. It is said that it was built during the Roman colonization (2nd – 3rd centuries A.D), but certain documents attesting the existence of the fortress are from 1320, as a royal fortress and center of the Lugoj District.

Cetatea medievală Jdioara (judeţul Timiş), care îi adăpostea odinioară pe haiducii bănăţeni ce luptau cu stăpânirea habsburgică, îşi ascunde tainele retrasă în ţinuturile înalte ale judeţului Timiş.

Se spune că ar fi fost zidită în timpul colonizării romane (secolele II-III d.Hr.), dar documente certe care atestă existenţa cetăţii datează din anul 1320, ca cetate regală şi centru al Districtului Lugoj.

Din fortăreaţa de odinioară, astăzi mai dăinuie jumătate din circumferinţa dinspre nord şi părţile laterale. În partea dinspre sud au rămas câteva frânturi de zid, prăvălite în interiorul Cetăţii Jdioara, acoperite de vegetaţie. Zidurile groase şi temeinice, de aproape doi metri şi înalte de peste patru metri, arată că era un scut bun de apărare al celor ce locuiau aici. Istoricii presupun că în epoca medievală Cetatea Jdioarei era aşezată pe drumul ce lega Transilvania de Banat.

Ruinele Cetăţii Jdioarei au servit ca adăpost pentru haiducii bănăţeni, care duceau lupta împotriva stăpânirii habsburgice. Generalul Lentulus a fost desemnat să desfiinţeze acţiunea de rezistenţă a haiducilor români şi a incendiat cetatea la 26 ianuarie 1739.

Arad

Palatul Administrativ adăposteşte astăzi Primăria Municipiului Arad. Este o bijuterie arhitectonică de secol XIX (1872-1875), ridicată de arhitectul pestan Lechner Odon, cu faţade decorate cu elemente clasiciste, iar rezalitul central al faţadei principale are bogate accente neorenascentiste, stilul de ansamblu îmbinând neorenascentismul flamand cu stilul primăriilor medievale târzii.

Turnul central are o înălţime de 54 m, iar orologiul din turn a fost adus din Elveţia, în anul 1878, având un mecanism care la oră fixă lasă să se audă o melodie. După aderarea României la Uniunea Europeană, aceasta este "Oda Bucuriei", a compozitorului Ludwig van Beethoven.

Palatul Administrativ avea iniţial aproape o sută de încăperi, cu două scări secundare pentru accesul la etaj, confecţionate din marmură roşie de Moneasa, iar ferestrele holului principal au fost înlocuite cu vitraliile realizate de artistul plastic arădean, Sever Frenţiu, veacul trecut, ilustrând tema Timpul, printr-un ciclu al anotimpurilor şi al lunilor anului.

Impresionanta clădire a atras după sine modernizarea tramei stradale municipale, iar partea de promenadă a primit numele de "Corso".

The Administrative Palace houses today the Arad City Hall. It is an architectural jewel of the nineteenth century (1872-1875), built by the Pest architect Lechner Odon, with faÎades decorated with classic elements, and the central edge of the main faÎade having rich neo-Renaissance accents, the overall style combining Flemish neo-Rennaisance with the style of late medieval town halls.

The central tower has a height of 54 m and the tower clock was brought from Switzerland in 1878, with a mechanism that, at an exact time, lets a melody be heard. After Romania's accession to the European Union, this is "Ode to Joy", by composer Ludwig van Beethoven.

The "Ion Slavici" State Theater (Arad) was built at the request of Baron Banhidy Bela, who wanted for his concitadines to see performances in a bigger area, the old building being too small for Thalia's lovers.

Between 1869 and 1874, architect Antal Skalnitzky built the theater for which inauguration The Emperor Franz Iosef himself had announced his desire to participate.

Teatrul de Stat "Ion Slavici" (Arad) a fost construit la cererea baronului Banhidy Bela, care simţea nevoia concitadinilor de a vedea spectacole într-un local mai mare, vechea clădire fiind neîncăpătoare pentru iubitorii Thaliei.

Între anii 1869 - 1874 arhitectul Antal Skalnitzky ridică teatrul la a cărui inaugurare îşi anunţase dorinţa de a participa însuşi împăratul Franz Iosef.

Faţada a fost decorată în stil neoclasicist, iar interiorul poartă amprenta decoraţiunilor neobaroce, în timp ce picturile murale ale tavanului au fost realizate de pictorul Rudolf Gyorgyossy din Arad.

Inaugurarea a avut loc la data de 21 septembrie 1874, în prezenţa împăratul însoţit de prinţii Albrecht, Iosif şi Johann, iar trupa Teatrului Naţional din Budapesta a prezentat comedia "Vânătoarea din Matra de Fay". La plecare, suveranul a donat 600 de florini aşezământului de cultură şi 500 de florini nevoiaşilor.

Primul etaj al teatrului a găzduit "Muzeul Relicvelor", dedicat Revoluţiei Maghiare din 1848-1849, până când s-a finalizat construirea Palatului Culturii, după proiectele lui Szantay Lajos, în anul 1913.

Ca orice teatru, şi cel din Arad a trecut prin câteva incendii, ultimul fiind cel din anul 1955, iar lucrările de reconstrucţie au adus transformări majore, s-a construit încă o cale de acces şi s-a diminuat semnificativ numărul de locuri pentru spectatori, dar s-a creat o sală Studio la etaj.

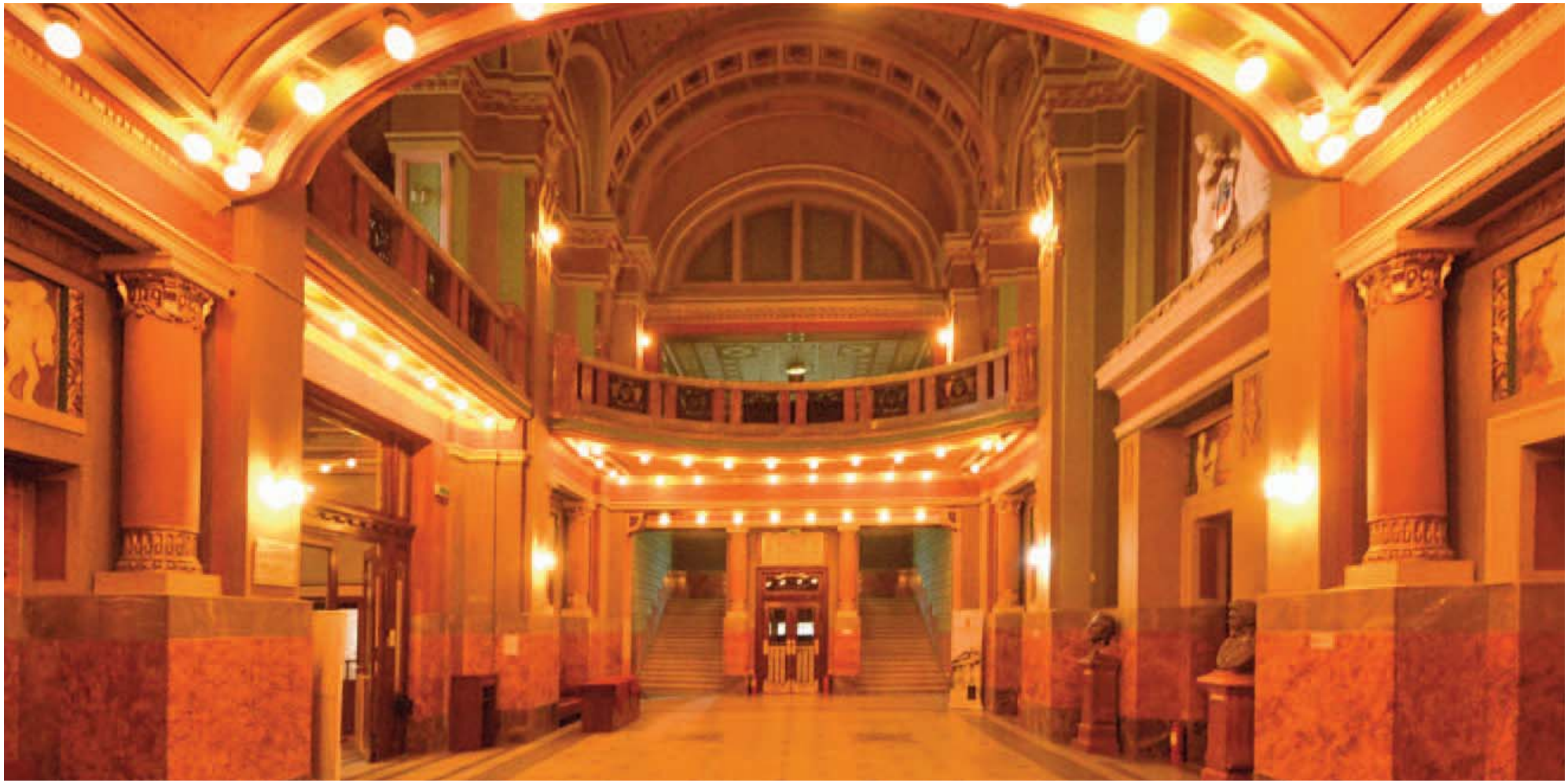

Palatul Cultural din Arad, construit înaintea izbucnirii Primului Război Mondial (1911-1913), după planurile arhitectului arădean Lajos Szantay, adăposteşte astăzi Muzeul Judeţean şi Filarmonica de Stat.

Este o îmbinare de stiluri, între neoclasic, corintic, al Renaşterii italiene, cu elemente de inspiraţie gotică şi cu o intrare care sugerează templele greceşti, căreia i-au trecut pragul, de-a lungul timpului, personalităţi ale culturii naţionale şi mondiale: Richard Strauss, Bartok Bela, George Enescu, Traian Grozăvescu ş.a.

Atrag atenţia scările monumentale, coloanele cu capiteluri şi frontonul triunghiular decorat cu un basorelief dedicat muzelor. Faţada este flancată de două aripi prevăzute cu scări decorative care duc spre intrările laterale şi sunt dominate de elemente renascentiste.

Interiorul este dominat de vitraliile cu teme florale ale sălii de spectacol şi din holul de onoare, de feroneria vegetală şi de candelabrele impresionante.

The Cultural Palace of Arad, built before the outbreak of World War I (1911-1913), according to the plans of the architect Lajos Szantay, houses today the County Museum and the State Philharmonic. It is a combination of styles, between Neoclassic, Corinthian, of the Italian Renaissance, with Gothic inspirational elements and with an entry that suggests the Greek temples. The palace was visited, over time, by personalities of the national and world culture: Richard Strauss, Bartok Bela, George Enescu, Traian Grozavescu a.s.o.

Palatul Szantay este una dintre cele mai caracteristice clădiri secession din Arad. A fost construit la începutul secolului XX (1905 - 1911) după planurile arhitectului care avea să-i fie şi proprietar şi care îi poartă numele.

Astăzi, impozanta clădire din centrul Aradului are la parter spaţii comerciale, iar etajele sunt ocupate de mai mulţi proprietari, încadrându-se categoriei caselor de raport contemporane din Partium.

Se păstrează şi astăzi tâmplăriile specifice stilului secession, cu jaluzele şi geamuri colorate originale, componente decorative din fier forjat şi tinichigerie, cu elemente geometrice şi vegetale, cu măşti şi volute, care apar pe suprafeţele pereţilor sau ale frontoanelor de forme variate.

Szantay Palace is one of the most characteristic secession buildings in Arad. It was built at the beginning of the 20th century (1905-1911), according to the plans of the architect to be its owner and bearing his name. Today, the imposing building in the center of Arad has shops at the ground floor, the upper floors being occupied by more owners, belonging to the category of contemporary report houses of the Partium.

Palatul Camerei de Comerţ Arad (1871)

Este o clădire de sfârşit de secol XIX, ridicat pentru lumea bună şi înstărită a Aradului. În fastuoasele saloane se discutau afaceri, politică, noutăţi mondene din Occidentul european, dar s-au ţesut şi poveşti de amor între bogătaşi şi fermecătoare domniţe, care au rămas ascunse dincolo de freamătul mercantil.

După ce regimul feudal a fost abolit, negustorii români au simţit nevoia unor instituţii şi legi care să apere drepturile. Producţia şi comerţul au luat avânt, iar societatea românească s-a inspirat din evoluţia capitalistă a Occidentului şi au creat şi aici camerele de comerţ şi industrie.

Sub acest impuls, s-a născut ideea de a construi la Arad, în anul 1871, un palat devenit primul sediu al Camerei de Comerţ din Arad.

După Primul Război Mondial, clădirea a fost modificată şi supraetajată, ulterior comuniştii au folosit-o ca sediu pentru mai multe instituţii din cadrul Ministerului Muncii, Casa de Pensii, Inspectoratul Teritorial de Muncă, Direcţia Muncii. După Revoluţie, imobilul a fost revendicat de Camera de Comerţ şi Industrie Arad.

La sfârşitul anului 1925, Camera avea 4.500 de membri şi continua să iniţieze acţiunea de apărare a intereselor comercianţilor şi industriaşilor, organizând Târgul de mostre din Arad, la care au participat 250 de firme.

Anii 1949 -1950 au însemnat lichidarea Camerei de Comerţ şi Industrie Arad, aceasta reluându-şi activitatea în anul 1990, prin decret guvernamental care a marcat renaşterea sistemului cameral din România, primul preşedinte al celei din Arad fiind Remus Tănase.

Arhitectul Gheorghe Seculici, devenit preşedintele Camerei de Comerţ şi Industrie Arad (2013), a iniţiat lucrări de amploare, printre care se numără modernizarea şi renovarea palatului Cameral.

Palace of the Chamber of Commerce Arad (1871).

It is a late 19th century building, built for the wealthy people of Arad. In the splendid lounges business, politics, world news from the European Occident were discussed, but there were also love stories between rich men and charming misses, who remained hidden beyond the mercantile rustling.

After the feudal regime was abolished, Romanian merchants felt the need for institutions and laws to defend their rights. Production and commerce have flourished, and the Romanian society has been inspired by the capitalist evolution of the West and has also created the Chambers of Commerce and Industry. Under this impulse, in 1871, the idea of building a palace in Arad was born, which became the first headquarters of the Chamber of Commerce in Arad.

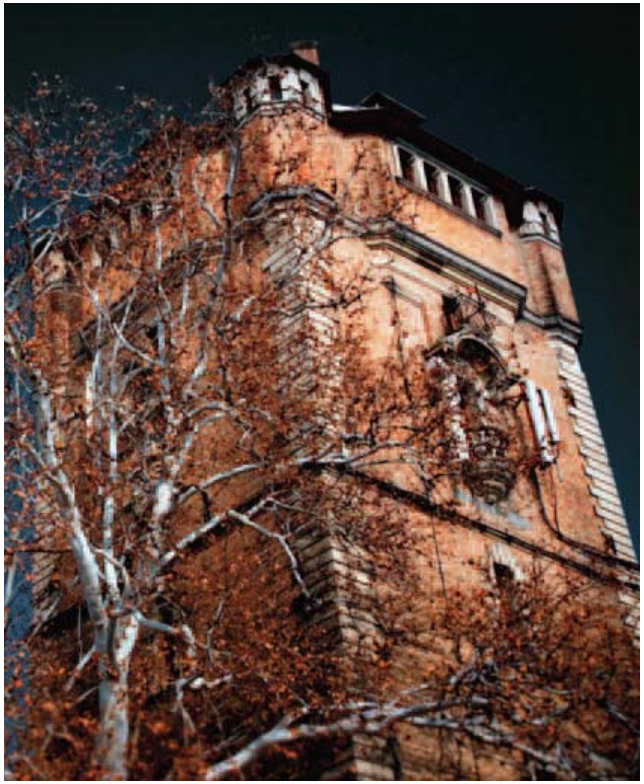

Turnul de apă din Arad a fost construit în anul 1895, de firma engleză Shone&Ault, pentru aprovizionarea cu apă a oraşului, dar şi pentru semnalarea incendiilor, motiv pentru este situat în vecinătatea cazărmii pompierilor.

Este o construcţie masivă din piatră şi cărămidă, care în momentul realizării a fost cea mai înaltă locaţie din Arad şi şi-a îndeplinit rolul până în anul 1956.

După anul 1990, turnul de apă a devenit proprietate particulară şi spaţiu cultural, găzduind galeria de artă "Turnul de apă", cu e expoziţie permanentă dedicată apei, dar pe simeze îşi găsesc locul şi multe alte expoziţii de artă sau tematice.

The water tower in Arad was built in 1895 by the English company Shone & Ault, for the water supply of the city, but also for signaling fires, which is why it is located in the vicinity of the firemen's barracks.

It is a massive stone and brick construction, which at the moment was the highest location in Arad, fulfilling its role until 1956.

The Misici Castle (from Lipova) is an 18th century building, with late baroque architecture. In the next century, the estate was acquired by the successors of the Misici family, and in 1922 the castle became the property of the journalist and political man Sever Bocu, who renovated the interior, the castle being redesigned in the Rococo style.

Castelul Misici (din Lipova) este o clădire de secol XVIII cu arhitectură a barocului târziu. În veacul următor, moşia ajunge în posesia urmaşilor familiei Misici, iar în anul 1922 castelul a trecut în proprietatea ziaristului şi a omului politic Sever Bocu, care a renovat interiorul, castelul fiind redecorat în stilul rococo.

În Sala "Sever Bocu" se găsesc piese originale de mobilier, de argintărie cu monograma familiei, salonul familiei avea tavanul ornamentat cu foiţă de aur, dar a necesitat modificări. Candelabrul este cel original, din sticlă de Murano, după moda vieneză. În camera de muzică, ornamentele originale, trase în foiţă de aur sunt dispuse deasupra oglinzilor, şemineul este din marmură de Carrara, iar candelabre şi oglinzi de cristal au fost aduse de către Sever Bocu din Viena, după anul 1930.

În anul 1953, în castel a luat fiinţă Muzeul Oraşului Lipova, remarcabile fiind "Salonul Roşu" şi "Salonul Galben", după culorile tapiseriei, sunt expuse artefacte din zonă ce aparţin epocii comunei primitive şi a evului mediu, piese ce vorbesc despre evenimentele de la Revoluţia Paşoptistă (1848-1849), iar alte săli ale muzeului sunt rezervate artei din zona Văii Mureşului şi etnografiei.

Castelul Regal de la Săvârşin, reşedinţa din vestul ţării a Familiei Regale a României, poartă amprenta talentului de decorator al Reginei Elena, iar după Revoluţie, castelul a devenit locul preferat unde Majestăţile lor Regele Mihai I şi Ana şi Alteţele lor regale Margareta şi Radu îşi petreceau Crăciunul.

Castelul construit în secolul al XVII-lea cu destinaţia iniţială de conac de vânătoare, le-a aparţinut mai multor familii nobiliare maghiare, iar proprietatea a intrat în posesia Regelui Mihai I în anii celui de-Al Doilea Război Mondial. După ce Regele Mihai a fost obligat să ia drumul exilului, în 1948 a fost naţionalizat de comunişti, revenind în proprietatea regală în anul 2001.

Restaurarea castelului (2007-2015) s-a făcut pe baza fotografiilor de familie şi a amintirilor ori ale notiţelor Regelui Mihai, fiindu-i redată imaginea anilor '40, când fusese amenajat după indiciile Reginei Elena. Planurile de restaurare au fost realizate de arhitectul Şerban Sturdza, renovarea s-a făcut cu materiale şi metode originale, s-au refăcut arhitectura şi colecţiile de arbori ale parcului.

Parcul Dendrologic alăturat castelului se întinde pe o suprafaţă de 6,5 hectare şi datează din anul 1514, graţie vicecomitelui Andras Forray, care a adus aici specii rare de arbori şi arbuşti, declarate monumente ale naturii, precum alun turcesc, brad argintiu, chiparoşi de baltă, molid, pin de Himalaya, salcâm chinezesc, stejari seculari sau tuia piramidală.

Castelul este înconjurat şi de alte locuri atractive: heleşteul, aleea şi podul de peste apă, arcada cu glicine, Micul Pavilion ridicat în secolul al XVIII-lea, Poarta Romană, Grădina Ascunsă, Fântâna Toscană, Casa Grădinarului sau Grădina de trandafiri a Reginei.

The Royal Castle at Săvârşin, the western residence of the Romanian Royal Family, bears the mark of the talented decorator of Queen Elena, after the Revolution, the castle became the favorite place where their Majesties King Michael I and Ana and their royal allegiances, Margareta and Radu, spent their Christmas holidays.

Castelul Cernovici (din Macea) datează din secolul XVIII, când familia de origine sârbă Cernovici a intrat în posesia mai multor moşii, printre care şi cea de la Macea, unde construiesc reşedinţa nobiliară. De-a lungul timpului au avut loc extinderi succesive ale castelului, dându-i un aspect asemănător celor aflate în vogă în Franţa, iar în anul 1900, proprietarul domeniului, Gyula Karolyi, a adăugat o terasă metalică la corpul vechi, după ce urmaşii lui Cernovici au adus din călătoriile în Orient specii exotice de arbori precum Ginko Biloba, în grădina parcului ce împrejmuia castelul.

Înaintea Primului Război Mondial, groful Karoly s-a retras la reşedinţa sa din Budapesta, iar în 1939 castelul şi parcul au ajuns în proprietatea medicului Adam Iancu din Curtici, până la naţionalizarea din 1948, după care devine succesiv sediu pentru orfelinat, azil pentru nevăzători, centru de reeducare pentru copiii orfani, apoi sediul cooperativei agricole de producţie.

După 1990, castelul şi grădina botanică au ajuns în proprietatea Universităţii de Vest "Vasile Goldiş" din Arad, fiind transformat în centru academic de conferinţe.

Cernovici Castle (from Macea) dates back to the 18th century, when the family of Serbian origin Cernovici came into possession of several estates, including the one from Macea, where they have built the noble residence.

Castelul Dietrich-Sukowsky (din Pâncota) este astăzi sediul primăriei şi al consiliului local din localitate.

Este o clădire de secol XIX, finalizată în anul 1840, în stilul baroc, pe unde au trecut mari personalităţi ale vremii, precum Franz Liszt sau Jokai Mor, invitaţi aici de proprietar, baronul Dietrich. După moartea baronului, proprietatea a revenit ginerelui său, prinţul polonez Jozsef Schulkowschi, deschizând pagina declinului castelului.

După cel de-Al Doilea Război Mondial, edificiul a fost naţionalizat, primind mai multe destinaţii, până ce a ajuns sediu al primăriei.

Dietrich-Sukowsky Castle (from Pâncota) is today the premises of the mayoralty and local council in the locality.

Castelul Nopcea (Arad) este o clădire ridicată la finele veacului XVIII şi începutul secolului XIX, unde astăzi este sediul Grupului Şcolar Forestier.

Clădirea a aparţinut renumitei familii Nopcea, unde a trăit şi baronul Laszlo Nopcsa, supranumit şi "Faţă Neagră". O legendă a locului spune că acesta ar fi fost un haiduc care noaptea purta o mască întunecată şi ataca nobilii, cărora le lua banii pe care-i dădea apoi nevoiaşilor. Poveştile au fost menţionate şi în romanul scriitorului maghiar Jokay Mor, "Sărmanii bogaţi" (1860). Laszlo Nopcsa a pierit în anul 1883, la Deva, unde s-a retras după îndelungi procese în instanţă, fiind apoi îngropat în cripta familiei din Fărăcădinul de Jos, de lângă Haţeg, iar domeniul său a fost donat după anul 1920 generalului francez Berthelot, comuna respectivă purtându-i şi astăzi numele.

Nopcea Castle (Arad) was built at the end of the 18th-early 19th century, today being the headquarter of the Forestier School Group.

Castelul Solymosy (din Mocrea) a fost construit în anul 1834, în stil neoclasic, de către baronul Aczel Alexandru, este înconjurat de un parc cu specii rare de arbori, iar pivniţele sunt săpate direct în stâncă. Localnicii povestesc şi astăzi despre unul dintre membrii familiei, Petru Aczel, care a pierdut castelul la un joc de cărţi, în anul 1879, în favoarea baronului Solymosy. Acesta i-a fost proprietar până după cel de-Al Doilea Război Mondial, când a fost naţionalizat. În prezent, edificiul este folosit ca spital de psihiatrie, fiind cel mai bine păstrat castel din zonă.

Solymosy Castle (from Mocrea) was built in 1834, in neoclassical style, by the baron Aczel Alexandru and is surrounded by a park with rare species of trees, and the cellars are dug directly into the rock.

Cetăţi Arad

Cetatea Şoimoş (Arad) a fost construită către sfârşitul secolului XIII, de o familie nobiliară, probabil de către Paul, ban de Severin, între anii 1272-1275. Acesta o cedează fratelui său, Nicolae, apoi nepotului de frate, Posa, în anul 1278. În urma unui proces nu tocmai clar, cetatea ajunge în mâinile lui Iancu de Hunedoara, care o reface.

În 1509, cetatea şi domeniul au ajuns în stăpânirea lui Gheorghe Hohenzollern de Brandenburg, fiind ulterior asediată (1514) de răsculaţii români şi maghiari conduşi de Gheorghe Doja. În anul 1541, când Transilvania a devenit principat autonom, Şoimoşul a devenit reşedinţa principelui minor, Ioan Sigismund şi a mamei sale, regina Isabela, care întăresc cetatea şi o înfrumuseţează în stilul Renaşterii, fiindu-i adăugate şi bastioanele externe.

După ocupaţia otomană (1552) şi asedii repetate, în 1599-1600 cetatea Şoimoş a trecut în stăpânirea lui Mihai Viteazul, dar eliberarea definitivă a castrului de sub dominaţia turcească se va produce abia în anul 1688. Cetatea va purta pentru totdeauna urmele perioade de asediu, dar balconul Palatului reginei Isabela, din curtea interioară, se păstrează intact.

În anul 1788, cetatea este părăsită definitiv de armata imperială, începând deteriorarea ei, pentru că nu mai exista interesul militar de a fi întreţinută. În schimb, din cetate se poate admira defileul Mureşului în toată splendoarea lui.

Fortresses from Arad

Şoimoş Fortress (Arad) was built by the end of the 13th century by a noble family, probably by Paul, the ban of Severin, between 1272-1275. He gives it to his brother, Nicholas, then to his brother's nephew, Posa, in year 1278. After a process not quite clear, the fortress ends in the hands of Iancu de Hunedoara, who rebuilds it.

Caraş-Severin

The Coronini Fortress (Caraş Severin), also known as the Ladislau Fortress, is located on the Danube and is listed on the Historic Monuments List, representing one of the most important tourist attractions in the area.

Caraş-Severin

Cetatea Coronini (Caraş Severin), cunoscută şi sub numele de Cetatea Ladislau este situată pe malul Dunării şi este inclusă pe Lista Monumentelor Istorice, reprezentând unul dintre cele mai importante obiective turistice din zonă.

Cetatea se confundă cu fortificaţia medievală ce purta numele regelui Sfântul Ladislau şi a jucat un rol strategic de primă importanţă în sistemul defensiv de pe Dunăre, conceput în vremea regelui Sigismund de Luxemburg. Pintenul de deal pe care a fost construită cetatea se ridică la 40 metri deasupra Dunării, fiind un excelent punct strategic pentru acele timpuri.

Primele urme de locuire datează, în zonă, din epoca bronzului. Vestigiile arheologice încadrează cetatea în secolul al II-lea î.Hr., o cetate de pământ datează din secolul al V-lea d.Hr., iar fortificaţia care se vede şi astăzi a fost construită în secolul al XV-lea, odată cu Cetatea Golubăţ de pe malul sârbesc, cu rol de apărare împotriva năvălirilor turceşti.

Teatrul Vechi "Mihai Eminescu" din Oraviţa

Edificiul din Oraviţa, capitala neoficială a Banatului Montan, este un simbol al culturii româneşti, fiind cel mai vechi teatru de pe teritoriul României actuale. A fost construită între 1814 - 1817 în stilul baroc vienez, o copie la scară mai mică a Burgtheater din capitala Imperiului Habsburgic, după planurile arhitectului vienez Ieronimus Platzger, fiind considerat şi astăzi unul dintre cele mai frumoase teatre din ţară.

La parterul teatrului se află lojile Baignoire, pe rândul de sus sunt lojile Belle-etage, iar la ultimul nivel se află galeria. Ornamentele sunt în stil baroc vienez, în culorile roşu şi auriu. Cortina mare a fost pictată de Francisc Zech, directorul Şcolii Gimnaziale din Oraviţa.

În 5 octombrie 1817 a fost inaugurat de către familia imperială, Francisc I de Habsburg-Lorena şi Carolina-Augusta de Bavaria. Aici a fost montată prima dată opereta lui Ciprian Porumbescu "Crai Nou" şi a fost prima clădire din Europa iluminată artificial, cu lămpi pe acetilenă.

Teatrul Vechi din Oraviţa a fost întotdeauna o scenă deschisă cultivării limbii române, unde trupe şi societăţi dramatice din toate teritoriile locuite de români au prezentat spectacole încă din perioada când Banatul era sub Coroana de la Viena. În anul 1868, în acest teatru a intrat "Luceafărul" poeziei româneşti, Mihai Eminescu, când era sufleur în trupa dramatică a lui Mihai Pascaly.

Scena teatrului a primit trupe celebre, printre care cele ale Teatrului Balşoi din Moscova, Orchestra Imperială a Rusiei, trupa Teatrului din Alicante sau trupe din Viena.

The "Mihai Eminescu" Old Theater in Oraviţa

The edifice in Oraviţa, the unofficial capital of Mountain Banat, is a symbol of Romanian culture, being the oldest theater on the territory of the present-day Romania. It was built between 1814 and 1817 in the Baroque Viennese style, a smaller copy of the Burgtheater in the capital of the Habsburg Empire, according to the plans of the Viennese architect Ieronimus Platzger, considered today one of the most beautiful theaters in the country.

Conacul Juhasz (din comuna Constantin Daicovici), construit în anul 1850, astăzi este nefolosit, iar proprietarii vor să-l vândă.

Conacul a avut un destin aparte, fiind vândut pe rând de proprietarii care nu-l mai puteau întreţine, ajungând în anul 1874 în proprietatea familiei de industriaşi vienezi Juhasz, care va extinde clădirea, o va moderniza şi va amenaja parcul aparţinător în spiritul epocii, cu arbori de esenţă rară, o seră şi o piscină.

Decăderea ansamblului va începe în Al Doilea Război Mondial, când acesta va servi ca adăpost unităţilor militare ruseşti, iar astăzi aşteaptă un nou proprietar.

The Juhasz Mansion (from Constantin Daicovici), built in 1850, is unused today and the owners want to sell it.

Conacul Valeapai (din Valeapai), un monument istoric uitat, care nu a lăsat să i se descopere vârsta. Se presupune că ar fi fost construit în secolele XVIII-XI, primul proprietar menţionat fiind familia Atanasievici, puternic implicată în viaţa bisericească şi politică. În perioada interbelică, proprietar este menţionat în documente Ian Reiss, din Sânnicolau Mare, ai cărui urmaşi vor vinde conacul unui anume Cazacu, care l-a pus gir pentru diverse împrumuturi bancare.

În perioada comunistă, conacul a fost sediu pentru Casa de Naşteri, apoi pentru Gospodăria Agricolă de Stat şi Cooperativa Agricolă de Producţie. După 1989, castelul a fost abandonat, dar sătenii speră să apară un salvator al conacului baroc care odinioară era o oază de nobleţe a zonei. Portalul este susţinut de două coloane în stil toscan şi de doi pilaştri care-i conferă o notă de unicitate în arhitectura de această factură din Banatul de Sud.

The Valeapai Mansion (from Valeapai) is a forgotten historical monument, which has not left to discover its age. It is supposed to have been built in the 18th century, the first owner mentioned being the Atanasievici family, heavily involved in church life and politics.

Muzeul de Minerale Estetice de la Ocna de Fier este prima iniţiativă particulară de acest fel din România, care datează din anul 1950.

Minerologul Constantin Gruescu din Ocna de Fier a avut iniţiativa creării edificiului cultural care adăposteşte o colecţie impresionantă, de peste 2.000 de exemplare de flori de mină din aproape toate zonele României, mai ales din cele cărăşene: Ocna de Fier, Dognecea, Sasca Montană, Moldova Nouă, Armeniş sau Teregova. Alte exemplare de flori de mină au fost aduse în urma unor schimburi sau prin achiziţionarea de la alţi colecţionari de către vestitul mineralog. Ctitorul muzeului a îmbogăţit zestrea simezelor prin donarea a peste 100 de piese muzeistice din colecţia proprie. Exponatele au valoare ştiinţifică deosebită pentru cei care lucrează în domeniu, sunt de o frumuseţe rară, într-un colorit divers şi în forme care mai de care mai interesante. Printre piesele rare expuse regăsim: macla japoneză a cuarţului, macla coaxială cu dublă sau triplă maclare, fier-oligistul de tipul trandafirilor de fier, granaţi grossulari şi andradiţi, care formează un curcubeu de culori, de la galben (sulful nativ de la Calimani), roşu cu gri (realgarul de la Moldova Nouă), până la verde cu gri şi cafeniu (malachitul de la Ocna de Fier), violet (cuarţ, varietate de ametist), roz (cuarţul roz de la Ocna de Fier), bordo cu negru. Aici este expus şi "Colierul Reginei", cum a fost denumit de către mineri simbioza de calcit şi calcopirită.

The Museum of Aesthetic Minerals in Ocna de Fier is the first private initiative of its kind in Romania, dating from 1950.

Minerologist Constantin Gruescu from Ocna de Fier had the initiative to create this cultural edifice that houses an impressive collection of over 2,000 copies of mine flowers from almost all areas of Romania, especially from the Caraş region: Ocna de Fier, Dognecea, Sasca Montană, Moldova Nouă, Armeniş or Teregova.

Muzeul Banatului Montan este varianta reşiţeană a Muzeului Guggenheim, datează din anul 1957, în plină epocă de activitate industrială a zonei, iar localnicii au simţit nevoia unei ''oaze culturale''. Din anul 1968 a primit statutul de Muzeu de Istorie al Judeţului Caraş-Severin. Patrimoniul muzeal s-a format din donaţii particulare, la început, îmbogăţindu-se treptat pe măsura cercetărilor arheologice de pe teren. Astfel a ajuns la aproape 20.000 de artefacte care ilustrează locuirea în acest spaţiu, începând cu Paleoliticul, o bogată colecţie de numismatică, ce grupează 15.000 de monede, costume populare, dovezi vii ale simţului estetic al bănăţencelor, afişe de cinema, discuri audio, precum şi ilustraţii despre industria Banatului Montan. Simezele găzduiesc şi lucrări de artă naivă cu tablouri din colecţia pictorului reşiţean Mihai Vintilă, inspirate din viaţa satului, lucrări ale altor autori despre Primul Război Mondial sau Bogăţia din adâncuri şi multe altele.

The Mountain Banat Museum is the Reşiţa variant of the Guggenheim Museum, dating back to 1957, during the industrial era of the area, when the locals felt the need for a "cultural oasis". Since 1968, it has been granted the status of History Museum of Caraş-Severin County.

LUTI ET LAETITIAE

Cazinoul din Băile Herculane

"Perla Văii Cernei", de un farmec aparte, Băile Herculane şi-a atras recunoaşterea de sit turistic şi dincolo de hotare. Pe lângă potenţialul balnear, climatic şi turistic, staţiunea păstrează memoria paşilor unor mari personalităţi ale culturii care au trecut prin cea mai romantică gară din Europa, cea din Băile Herculane. Au fost: Goethe, H. Ch. Andersen, Vasile Alecsandri, Dinicu Golescu, George Coşbuc, Nicolae Iorga, iar de beneficiile tratamentelor de aici au beneficiat împăratul Marcus Aurelius şi mama sa Iulia sau împăratul Franz Iosif şi împărăteasa Elisabeta.

Cazinoul cu coloane a fost construit în 1862 în stil baroc austriac şi a fost întotdeauna un simbol al multietnicităţii şi al concordiei între etnii. Planurile au fost gândite de arhitectul Wilhelm Doderer, iar turiştii erau primiţi sub blazonul salutului roman "Saluti et Laetitiae" (Sănătate şi Bucurii). Avea la început şi o terasă acoperită cu tavan pictat, iar saloanele erau frecventate de elita aristocraţiei vieneze. La etaj se afla Sala de Argint, unde pătimaşii jucau la ruletă, în timp ce pe aleile parcului din preajmă se năştea, la sfârşitul secolului XIX, valsul "Suvenir de Hercules Bath", compus de Friederich Patzaler.

În incendiul din 1956 au căzut cinci statui de pe frontispiciu şi au dispărut balcoanele din salon, iar interiorul cazinoului nu a mai fost refăcut niciodată identic cu originalul, dar acest lucru nu împiedică turiştii să vină aici, pentru că întreaga staţiune este un monument istoric.

The Casino in Băile Herculane

"Cerna Valley Pearl", having a special charm, Băile Herculane has attracted its recognition as a tourist site beyond the borders. Besides the balneary, climatic and tourist potential, the resort keeps the memory of the steps of great cultural personalities who have walked through the most romantic railway station in Europe, that of Băile Herculane.

Farmacia Muzeu Knoblauch

Istoria farmaciei montanistice din Oraviţa începe din anul 1763, când se deschide ca "farmacia de mână" a şpiţerului Winter, iar în anul 1790, farmacistul Lederer solicita un sediu pentru amenajarea unui punct farmaceutic, asigurând cu medicamente cele patru districte montanistice: Dognecea, Moldova, Sasca şi Oraviţa. Şase ani mai târziu, îşi începe activitatea farmacia de la Oraviţa, ca primă farmacie montanistică din Banat şi din spaţiul românesc. Anul 1819, Lederer este răpus de boală, iar în anul 1820, proprietar devine Karl Knoblauch.

Farmacia a activat până în aprilie 1949.

Astăzi, vechea farmacie s-a transformat în Muzeu de Istoria Farmaciei Montanistice şi deţine o impresionantă colecţie de instrumente farmaceutice şi medicale, cărţi şi tratate de specialitate din perioada 1682-1950, arhiva documentară şi biblioteca de carte veche Francisc Klima - Ionel Bota. Printre exponate se află o casă de marcat funcţională, dar şi cărţile după care a studiat farmacistul Knoblauch, în urmă cu peste două veacuri.

Pe faţada clădirii sunt reprezentate zeităţi ale domeniului medical, unii interpretând că sunt portretele alegorice ale familiei imperiale Sissi şi Franz Iosef.

Knoblauch Museum Pharmacy.

The history of the Oraviţa mountain farmacy begins from 1763, when it was opened the "hand-farmacy" of Winter Pharmacist, and in 1790, the pharmacist Lederer requested a headquarter for a pharmaceutical location, providing medicines for the four mountain districts: Dognecea, Moldova, Sasca and Oraviţa.

Cassa.

flex